

STRAŽNÁ VĚŽ

jako zvěstovatel
Jehovova království

„I zvědít, že já jsem Jehova.“
Ezechiel 35:15.

„THE WATCHTOWER“ CZECH
MONTHLY, AUGUST 1947

V PRAZE, 15. srpna 1947

Ročník 68 (2)

Číslo 8

OBSAH:

- Pohana a vzpoura proti Bohu - 115
Dřívější a ještě očekávané pří-
pady pohany a vzpoury - - - 116
Důvody pro naději ve
zmrtvýchvstání - - - - - 122

© W.T.B.&T.S.

„VY MI SVĚDKOVÉ JSTE, PRAVÍ JEHOVA, ŽE JÁ BŮH JSEM.“ Izaiáš 43:12

STRÁŽNÁ VĚŽ

JAKO ZVĚSTOVATEL JEHOVOVA KRÁLOVSTVÍ

Ročník 68 (2)

SRPEN 1947

Číslo 8

Dokončení z čís. 7: Na památku ryzosti za Boží království.

38 V předchozí, desáté kapitole vysvětlil Pavel, že chlebem památné večeře jest rozuměti církev, a že kalich vína mluví o oné smrti, kterou zemřel Pán Ježíš k ospravedlnění jména a království Božího. Apoštol podává toto vysvětlení takto: „Proto, moji milovaní, utíkejte od modlářství. Mluvím k vám jako k rozumným lidem; vy sami posuďte, co pravím. Kalich žehnáni, který žehnáme, není to účastenství krve Kristovy? Chléb, který lámeme, není to účastenství těla Kristova? Poněvadž jest jeden chléb [aneb bochník], všichni, ač je nás mnoho, jsme jedno tělo; všichni totiž máme podíl v jednom chlebě... To chci říci, že, co obětují [pohaně], démonům obětují, a ne Bohu. Nechci však, abyste se stali účastníky démonů. Nemůžete píti kalich Páně a kalich démonů; nemůžete míti podíl v stole Páně a v stole démonů.“ — 1. Kor. 10:14-21; *Žilka*.

39 Kristus Ježíš je hlavou své církve, jež je jeho tělem; a chléb památné večeře je symbolem tohoto duchovního těla. Zsvěcení následovníci Ježíše, kteří — ne podle vůle svých tělesných rodičů, nýbrž Bohem skrze jeho ducha — byli zplozeni k nebeskému určení v království, jsou „jeden chléb“ aneb „jeden bochník“. Jak to? Protože tvoří údy těla Kristova čili církve. To jim vysvětluje Pavel ve 12. kapitole tohoto listu: „Jako tělo jest jedno a má mnoho údů, všechny údy těla pak jsou jedním tělem, ač je jich mnoho, tak je i s Kristem: vždyť my všichni jsme byli jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo, Židé i Řekové, otroci i svobodní, a všichni jsme byli napojeni jedním Duchem... Vy jste tělem Kristovým a každý v sobě jeho údem.“ — 1. Kor. 12:12, 13, 27. *Žilka*; dále Řím. 12:4, 5.

40 Proto přijímají křesťanští dědicové nebeského království při každoroční památné slavnosti chléb památné večeře. Ten neměli by považovati za symbol hmotného těla neboli „masa“ Kristova, jeho lidské přirozenosti, ale měli by poznati, že jde o znázornění církve, tudíž o „tělo Páně“, k němuž patří i oni jako údové, jako údové těla, jehož hlavou je Kristus Ježíš. (1. Kor. 11:27-29) Tím, že jedí symbol-chléb, vyznávají veřejně, že jsou zsvěcenými, duchem zplozenými údy „těla Kristova“, jeho církve. Tím, že jedí z onoho „jednoho chleba“, vyjadřují svou jednotu s Kristem, s hlavou, prohlašují tudíž, že mají s ním společenství, aby konali vůli Boží, jak on jim to ukázal svým životem, a aby v nynějším světě vzali na sebe soužení, jaké vytrpěl i on. Symbolicky jedí „chléb trápení“. (5. Mojž. 16:3) Přes své soužení a utrpení pro království Boží trvají však pevně na tom, že zachovají před Bohem svou ryzost jako Kristus.

„JEHO SMRT“

41 Co tedy pak znamená výraz „společenství (společenství) krve Kristovy“? Tím nemá býti poukázáno na Ježíšův lidský organismus čili na jeho doslovné tělo, nýbrž na církev. Je tedy „krev Kristova“ zde poukazem na to, co vlastně znamená prolítí krve Ježíšovy, poukazem na jedinečnou smrt, kterou zemřel. Byla to obětí smrt na obranu království Božího. Četné texty Písma mluví o prolité krvi symbolicky jako o smrti.*

*) Mat. 23:30, 35; Luk. 11:50, 51; Řím. 3:15; Žid. 12:4; Zjevení 6:10; 17:6.

Výrazem „společenství krve Kristovy“ rozumíme tudíž společnou účast na smrti, jakou zemřel Kristus Ježíš; a tohoto způsobu smrti musí se státi účastní všichni věrní údové těla Kristova. Tím „oslaví Boha“ stejně jako apoštol Petr, jež rovněž přijímal symboly památné večeře. (Jan 21:19) Podobně přijímal i Pavel tyto symboly chleba a vína; řekl: „To všecko [jsem] ztratil, a pokládám to za smetí, abych Krista získal... abych poznal jej a moc vzkříšení jeho, i společnost utrpení jeho, připodobňuje se ke smrti jeho, zda bych tak přišel ke vzkříšení z mrtvých.“ — Filip. 3:8-11.

42 Pavel psal všem těm, kteří podobně jako on patří k údům těla a přijímají symboly chleba a vína: „Zdaliž nevíte, že kteřížkoli pokřtěni jsme v Krista Ježíše, ve smrt jeho pokřtěni jsme? Pohřbeni jsme tedy s ním skrze křest ve smrt, abychom, jakož z mrtvých vstal Kristus ke slávě Otce, tak i my v novotě života chodili. Neboť poněvadž jsme s ním vstřípeni připodobněním smrti jeho, tedy i připodobněním vzkříšení vstřípeni budeme... Jestliže jsme pak zemřeli s Kristem, věříme, že s ním také živi budeme.“ (Řím. 6:3-5, 8) Všichni, kdož pijí ze symbolického kalicha památné večeře, prohlašují tím veřejně, že jako údové těla Kristova (církve) jdou s ním ve smrt, zastávajíce se království Božího. Těm všem pravil Ježíš: „Budíž věrný až do smrti, a dám tobě korunu života.“ (Zjev. 2:10) Když jedí chléb a pijí víno památné večeře, zvěstují tím jedno: „smrt Páně“. — 1. Kor. 11:26.

43 Jelikož tedy oba symboly, nekvašený chléb i červené víno, poukazují na jedno a totéž, totiž na Kristovo umírání k ospravedlnění universální svrchovanosti a svatého jména jeho Otce, je vhodné, aby údové těla Kristova, kteří slaví památnou večeři vždy v její výroční den, přijali oba symboly spolu. To znamená, že nad kalichem vína památné večeře nevyslovuje se zvláštní žehnací průpověď. Pro nás dnes není pasach spojeno s památnou večeří jako za dnů Ježíše, kdy podle tehdejšího zvyku v oné pamětné noci bylo použito čtyř kalichů vína a kdy bylo vysloveno žehnáni nad každým z těchto čtyř kalichů. Tuto večeři pasach se čtyřmi kalichy vína slaví nevěřící Židé ještě dnes; avšak výroční památné večeře, které slaví křesťané 14. nisanu, jsou již od Ježíšovy smrti něčím docela jiným než ona večeře pasach. Proto stačí, aby se jeden zsvěcený křesťan pomodlil jedinou modlitbou nad oběma symboly, chlebem i vínem, společně, takže se před Jehovou Bohem bez potřeby nic neopakuje.

44 „To číňte na mou památku“, pravil Ježíš. Jeho slova nám však nijak nepřikazují, abychom při památ-

38) Co říká Pavel v předcházející kapitole o chlebu a víně?

39) Jak tedy jsou duchem zplození následovníci Kristovi „jeden chléb“?

40) Zač považují chléb památné večeře? a co prohlašují veřejně tím, že ho jedí?

41) Co tedy znamená výraz „společenství krve Kristovy“? a proč jedl i Pavel o památné večeři chléb a pil víno?

42) Jaké prohlášení dávají — podle Římanům 6:3-8 — ti kdo pijí z kalicha památné večeře? a na kterou jednu věc poukazuje účast na památné večeři?

43) Proč mají oba symboly býti přijímány společně? a co tedy jest říci o zvláštní modlitbě nad kalichem vína?

né večeri opomenuli připomenouti si Boha a Otce Ježíšova, Jehovu, krále vesmíru. Pasach bylo slavností v upomínku na Jehovu Boha a mělo udržovati v živé paměti vítězství nad Egypťanem k Jeho ospravedlnění, místo aby především připomínalo tehdy zabitého beránka pasach. Jestliže mezi učedníky Pána Ježíše byla každého 14. nisana slavena večere Páně, pak se to dělo místo slavnosti pasach. Den, který všemohoucí Bůh sám ustanovil pro slavnost na památku Jehovovi, nenechal Pán Ježíš bez povšimnutí, nýbrž propůjčil mu cenu slavnosti jiného druhu, které přísluší větší význam. Když Pán Ježíš v památný den Jehovův, 14. nisana, ustanovil památnou večeri pro údy svého těla, tu určitě nenařídil slavnost, jež by měla být slavena spíše k jeho cti než ke cti Jehovově. Ačkoli smrt Kristova způsobila též vykoupění lidstva, přece jen sloužila především k ospravedlnění jména Jehovova a jeho universální svrchovanosti. Údové těla Kristova

slaví proto památnou večeri ke cti Jehovově, avšak v upomínku na Ježíše Krista jako toho, jehož používá Jehova v první řadě k svému ospravedlnění, a kterého musí všichni křesťané napodobiti.

45 Všichni lidé dobré vůle, kteří v nynější době se zastávají věci Jehovovy, mohou být přítomni slavnosti památné večere večer 14. nisana každého roku, což bylo letos 6. dubna. Jsou srdečně zváni, aby se kdekoli dostavili ke slavnosti této památné večere, což ovšem neznamená, že přijímají symboly společně s údy těla Kristova. Jsou však přítomni při památné večeri jako svědci, a to ke cti našeho jediného Boha a Otce, Jehovy, jakož i jeho jediného krále, Ježíše Krista.
SVA z 15. února 1947.

44) Co vyvolává tato slavnost křesťanům na paměť? a jak to činí „na mou památku“, jak pravil Ježíš?

45) Smějí lidé dobré vůle být při památné večeri přítomni? a proč?

Pohana a vzpoura proti Bohu

„Jehova je králem na věčné věky; pohané (národové; *Králická bible*) vyhynou z jeho země.“ — Žalm 10:16; *Slovenská bible*.

JEHOVA Bůh je navždy nejvyšší vládou, je universálním panovníkem. Tvorové na nebi i na zemi, pro nás neviditelní i viditelní, přijdou vesměs pod jeho vše zahrnující moc. Před asi šesti tisíci lety bylo uvedeno v pohyb odbojně hnutí, jež směřovalo k tomu, strhnouti jej z jeho nejvyššího postavení a podvrátiti jeho universální autoritu. Hnutí to nepokročilo a nikdy nepokročí úspěšně, nehledě k tomu, jak dlouho je všemohoucí Bůh snad ještě připustí. Je přesvědčivě dokázáno, že tato vzpoura v roce 1914 po Kr. vzala na sebe podobu ozbrojeného povstání v nebi, jež se zde na zemi vyznačovalo světem otráasajícími, viditelnými událostmi. Avšak nicméně zůstává nezměněnou skutečností, že Jehova vládne jako král. Po tisíce let byla země místem prudkého odboje proti Bohu, brzy však bude nucena uznati jeho universální vládu. Šťastní jsou ti, kteří ji uznají již nyní a žijí v souladu s ní.

2 Stále ještě nechává Jehova hlavního původce vzpoury proti sobě jíti jeho cestou. Mužové a ženy jsou tudíž dnes ve velikém nebezpečí, že budou zataženi do bezbožného toho hnutí a v něm nalezení, když vzpoura bude konečně rozbita hromadnou popravou všech odbojníků v Armageddonu. Pán Bůh ji nechal trvati až do této poválečné doby, aby vyzkoušel loyaltitu mužů a žen oproti sobě. To je pádný důvod, proč připustil takovou odbojnou bezbožnost po všechn ten čas, aby nakonec ospravedlnil svou universální svrchovanost. Jeho ospravedlnění znamená pro všechny loyální tvory život a radost. Proto vychází nyní časový rozkaz Žalmu 117:1: „Chvalte Jehovu všichni národové!“

3 Pro lidského tvora jsou následky vždy výhodnější, jestliže chválí Jehovu Boha místo aby jej tupil a haněl. V Písmě svatém jsou hanění (tupení) a vzpoura, úzce spojeny. Pojem *vzpoura* označuje vzepření se aneb podněcování k nepokojům ve státech neb zemi, jež však nepropukne v otevřené povstání. Je to vyvolávání nespokojenosti proti vládě anebo odporu proti zákonné autoritě neb úřadu. Je to počínání, jež sice vede ke zradě, které však nelze označiti jako zradu, protože chybí příslušný otevřený čin.* *Hanění* naproti tomu je slovo, jehož se užívá pro utrhačné prohlášení proti jiné osobě, ať už se tak děje ústně nebo písemně. Podle zákona užívá se slova *hanopis* k označení jakéhokoli prohlášení nebo výkladu, uveřejněného bez spravedlivé příčiny a omluvy. Může se tak státi tiskem aneb psaním, obrazem neb výkresem a jinými viditel-

nými znameními, jež mají za účel vydati jinou osobu obecné nenávisti, opovržení aneb posměchu. V širším smyslu je *hanopis* uveřejnění spisů, obrazů a podob, věci povahy utrhačné, zrádné, odbojné aneb urážlivé nekalé.*

4 Původcem a organisátorem vzpoury proti Pánu Bohu je přirozeně jeho protivník a odpůrce. Svaté Slovo Boží označuje tohoto protivníka příznačným jménem *satan*, což znamená odpůrce. Satan byl též první, kdo Boha tupil a hanobil, a proto jej Slovo Boží nazývá *dáblem*, neboť jméno to znamená hanobitel nebo pomluvač. Máme tudíž říci, že satan-dábel se provinil vzpurným hanobením? Tak jest, ačkoli dnes podle zákona nejsou ústní prohlášení označována jako *hanopis*, nýbrž jako pomluva. Hanopis pak je něco psaného neb uveřejněného, čímž někdo se pomlouvá a co má za účel vyprovokovati, vydráždit a vydati hanbě, nenávisti, posměchu aneb opovržení. Uveřejněné tvrzení může být pravdivé; je-li však oznámeno lstivě, se zlým úmyslem, a bez dobré příčiny neb omluvy, pak jeho pravdivost nemůže zpravidla býti uváděna na obhajobu toho, kdo je viněn z hanobení.

5 V případě satana-dábla postrádalo hanobením nejen pravdivého podkladu, ale nebylo též ani příčiny ani omluvy pro jeho tupení a vzpouru. Toliko zloba a zlý úmysl jej vedly, aby porušil veřejný mír a dobrý pořádek vesmíru proti Jehovovi Bohu. Jeho hanění bylo ve všech bodech trestné před Božím soudem a podle směrnic trestního řízení. Proto též Bůh zakročil, neboť tím byla dotčena jeho universální svrchovanost a jeho dobré jméno. Máme-li na zřeteli první opatření, jež učinil Bůh proti odbojnému hanobení, a přihlédneme-li k rozsudku, který vyslovil nad zločincem, jenž je uvedl v pohyb, pak vidíme, jak pošetile dnes jednají lidé, lidské vlády a náboženské organisace, jestliže se domnívají, že by za své hanění a odboj proti Jehovovi Bohu mohli zůstat bez trestu! Bible uvádí dostatek příkladů, jež ukazují, že lidé a lidské vlády i náboženské organisace jsou postaveny před Boží soud pro hanobení a vzpouru proti Jehovovi Bohu. Všechny tyto příklady byly zaznamenány a zachovány na výstrahu pro lidi, národy a organisace dnešní doby. — 1. Kor. 10:11. SVA z 1. března 1947.

* Viz Websterův „New International Dictionary“, 2. vydání z roku 1943.

Dřívější a ještě očekávané případy pohany a vzpoury

SATAN-ďábel předvedl lidem divadlo, aby provedl svou pomluvu jména panovníka vesmíru, Jehovy Boha. Jako svého viditelného herce použil neviditelný satan zchyltalého hada na pozadí stromů zahrady Eden. To učinil, aby Jehovu Boha ukázal jako lháře a sobeckého utiskovatele, jenž se pokouší vykonávat absolutní diktaturu nad lidmi na zemi. V podvodném úmyslu přiměl satan hada, aby položil ženě Evě otázku: „Rekl Bůh opravdu: Nebudete jísti s každého stromu rajskeho?“ Aniž by tušila šalbu hadovu, odpověděla žena, že Bůh řekl pouze o ovoci stromu uprostřed zahrady: „Toho jísti nebudete, ani se ho nedotknete, abyste nezemřeli.“ Nato následovalo přímé pohanění, když had vyřkl slova: „Nikoli, jistě nezemřete, ale Bůh ví, že v den, kdy z něho budete jísti, se vaše oči otevrou, a budete jako bohové, vědouce dobré i zlé (kteří dovedou rozlišovati mezi dobrým a zlým; *Amer. překlad*).“ — 1. Mojš. 3:1-5; *Berka*.

2 Byl to nejen viditelný had, jenž těmito slovy pomluvil a potupil Boha, aby vzbudil nespokojenost a neposlušnost vůči jeho panství; za tímto hadem vězel neviditelně satan-ďábel. Že to je skutečnost a ne pouhá domněnka, ukazuje apoštol Pavel, když varuje křesťany před nevěrností vůči Ježíši Kristu slovy: „Bojím se však, aby se vaše myšlenky nezkazily a neuchýlily od upřímné náklonnosti ke Kristu, jako had oklamal Evu svou chytrostí. Přijde-li kdo a káže jiného Krista, než jsme my kázali, nebo přijímáte-li jiného ducha, než jste dříve přijali, nebo jiné evangelium, než jste dostali, to krásně snášíte... To jsou lživí apoštolé, lstiví pracovníci, přestrojující se za apoštoly Kristovy. A není divu. Vždyť se i sám satan přestrojuje za anděla světla. Není tedy nic zvláštního, když se i jeho pomocníci přestrojují za pomocníky spravedlnosti. Ale jejich konec bude takový jako jejich skutky.“ — 2. Kor. 11:3, 4, 13-15; *Žilka*.

3 Ani zblá pravdy nebylo na tom, co satan-ďábel řekl aneb Evě předstíral. Zlomyslnost, jež se skrývala za jeho falší, projevila se v tom, že svědla Evu a Adama k neposlušnosti panovníka vesmíru, Jehovy Boha, a vedla k jejich nečasové smrti. Proto pravil Ježíš ke svým náboženským pronásledovatelům: „Vy z otce ďábla jste, a žádosti otce svého chcete činiti. On byl vražedník od počátku, a v pravdě nestál; neboť pravdy v něm není. Když mluví lež, ze svého vlastního mluví; neboť lhář jest a otec lži.“ (Jan 8:44) Když Ježíš prohlásil, že ďábel je vrahem od počátku, tu tím nemínil, že Bůh stvořil tohoto vražedného ďábla. Inspirované Písmo svaté zřetelně ukazuje, že tento nebeský duchovní tvor, známý nyní jako satan-ďábel, byl na začátku svého bytí, po svém stvoření Všemohoucím, svatým a dokonalým duchovním tvorem. Nasvědčují tomu tato slova proroctví: „Ty, jenž zapečetluješ sumy, plný moudrosti a nejkrásnější, v Eden, zahradě Boží, byl jsi... Ty jsi cherubem hned od pomazání svého. Hned jakž jsem tě za ochránce představil... Byl jsi dokonalý na cestách svých, hned jakž ses narodil (ode dne stvoření svého; *Hejčl*), až se našla nepravost při tobě.“ (Ezech. 28:12-15) Těmito slovy očisťuje se Bůh od výtky, že vytvořil satana-ďábla, neboť ukazuje, že „cherub od pomazání“ učinil sám sebe ďáblem svým etíždostivým úsilím, jež ho svedlo k nepravosti. Bůh nám praví, kdy našel nepravost na tomto pomazaném cherubovi, řka: „Pozdvihlo se srdce tvé krásou tvou, ztratil (zkazil; *angl. bible*) jsi svou moudrost v nádehe své.“ — Ezechiel 28:17; *Hejčl*.

4 Pomazaný cherub v Edenu zkazil Bohem mu da-

nou moudrost, povýšiv se pýchou a sebeobdivováním a použiv pak nadlidské lsti, aby svedl Evu lži, tupením, pomluvou k odbojnému činu proti Bohu. Rychle následovalo odsouzení Adama a Evy k smrti. Avšak zkažený cherub, satan-ďábel, nehledal smrti této lidské dvojice. Usiloval o daleko více; vždyť co mohl počítí s dvěma mrtvými lidmi? Satan chtěl se vyvýšit nouti na roveň Bohu v panství nad vesmírem, ne-li dokonce nad Boha, aby vykonával universální svrchovanost. Buřičsky mluvil satan proti vládě Jehovově, když řekl Evě, že neposlušností zákona Božího a požitím zakázaného ovoce stanou se ona i Adam jako bohové, kteří sami mohou rozhodnouti, co je dobré a co falešné. Satan zosnoval povstání proti Boží vládě; podařilo se mu vzbuditi v Evě nespokojenost a opovržení vůči ní. Satan sám pohrđnul touto vládou, byl nespokojen a usiloval zříditi vlastní panství, v němž byl by neodvislý od Boha a měl neomezenou moc nad lidstvem. Aby dosáhl tohoto buřičského cíle, použil hanění; a od té doby byly hanění a vzpoura vždy užívány společně jako bezbožné zbraně proti Jehovově universální svrchovanosti.

5 Buřičský úmysl tohoto skvělého „pomazaného cheruba“ odkrývá proročké Slovo Boží u Izaiáše 14: 12-15: „Jak jsi spadl s nebe, ó Lucifeře, synu jitral jak jsi stát k zemi, ty, jenž jsi zemdlíval národy! Neboť jsi řekl v srdci svém: Vystoupím do nebe, vyvýším trůn svůj nad hvězdy Boží... Vystoupím nad výšiny oblaků; budu rovný Nejvyššímu. Avšak svržen jsi do pekla, na stranu do jámy.“ (*Angl. bible*) Jako prostředek k svému povznesení nad oblaky zahalující zemi, k svému vyvýšení k nadpozemské vládě podobné oné nejvyššího Boha, dal satan-ďábel na zemi zříditi Babylon. Proto používá bible nábožensko-politické organizace Babylona jako symbolu celé organizace satanovy na nebi i na zemi. Babylon je tedy soupeřem božské svrchovanosti.

BABYLON, MATERSKÁ SOUSTAVA

6 Věříme-li bibli, musíme poctivě přiznati, že všechny politické a náboženské systémy lidské mají své kořeny a základy ve starém Babylonu. To není odbojné hanění politických a náboženských soustav dneška, jako ani bible, jež nám dává toto vysvětlení, není tupením novodobých politických vlád a soustav církevních států. Vskutku, uveřejniti něco jiného, bylo by buřičským haněním Boha, z něhož bychom byli odpovědni. U křesťanů i u židů se předpokládá, že věří starým hebrejským písmům bible. Tato písmena nám padávají zvěst, že lidské vlády a náboženské soustavy, jež existovaly před potopou za dnů Noemových na zemi, zahynuly pro svou zkaženost, násilnictví a rouhavost. Táž písmena oznamují všem čtenářům, že první po potopě na zemi organisovanou, lidmi vyrobenou vládou byl Babylon, jenž stal se vzorem pro jiné politicko-náboženské soustavy, které záhy následovaly. Oznamujeme zde prostě, co praví Písmo svaté v 1. Mojš. 10:8-12 (*Amer. překlad*): „Chus byl otcem Nimrodovým, jenž byl prvním despotou (násilným vládcem; *rev. Curyšská b.*). Byl mocným lovcem v očích PÁNĚ;

- 1) Jak došlo v Edenu k potopení Jehovy?
- 2) Jak naznačuje Pavel, kdo že se této pohany dopustil?
- 3) Proč to bylo pohanou? A kdo stvořil toho, jenž ji spáchal?
- 4) Čím se provinil tehdy satan ještě jinak, a jak to?
- 5) Jak nám ukazuje Izaiáš odbojný záměr satanův?
- 6) V čem mají své základy všechny politické a náboženské soustavy dnešní doby?

proto se říká: „Silný lovec v očích PÁNĚ jako Nimrod.“ Jádrem jeho království byl Babylon, Erech, Achad a Chalne v zemi Sinear; z této oblasti vyrazil do Asyrie a vystavěl Ninive, Rehoboth-ir, Chale a Rezen, veliké město, ležící mezi Ninive a Chale.“ Kříž stal se svatým symbolem v Ninive.*

7 Chce kterýkoli bibli věřící žid nebo křesťan — vzhledem k známým dějinám Babylona a Ninive, jakož i se zřetelem k právě zmíněným slovům Izaiášovým, jež platí „králi Babylonskému“ (Iz. 14:4) — tvrditi, že Nimroda dosadil Jehova Bůh jako despotu, násilného vládce aneb krále v Babylonu? Což ustanovil Bůh Nimroda jako „vrchnost“, jako „vrchnosti, které jsou“ jimž měli býti poddáni Noe, Sem, Abraham a jiní služebníci Boží, ať už byly před Bohem správné nebo nesprávné? Že Nimrod „byl mocným lovcem v očích PÁNĚ“, neznamená, že Pán ho schválil. *Kralická bible* praví v 1. Mojž. 10:9, 10: „Byl silný lovec před Jehovou: protože se říká: Jako Nimrod silný lovec před Jehovou. A počátek jeho království byl Babylon“ atd. Slova „před Jehovou“ znamenají zde „napřed před Jehovou“, „proti Jehovovi“ aneb „v rozporu s Jehovou“. Tak to vykládá náboženská *Cyclopaedia McClintocka* a Stronga, svazek 7, strana 109, sloupec 1: podobně též židovský targum Jonathanův a targum jerusalemský, jakož i židovský dějepisec Josephus.** — Srovnej s tím 1. Mojž. 6:11.

8 Nimrodova vláda a panství znamenaly vzpouru proti Jehovovu pravoplatnému panství nad celou zemí. I pořekadlo, jež bylo raženo ke chvále jeho následovníků a jeho politických napodobitelů, totiž: „Jako Nimrod silný lovec před Jehovou“, bylo pohanou Boha. To vysvětluje, proč se tvrdilo, že Nimrod po své smrti nebyl mrtev, nýbrž že žil jako bůh v neviditelném světě dále, a že byl povýšen na božstvo. Je nesporné, že mocný lovec Nimrod za svého kralování nad Babylonom připustil, ba požadoval, aby jeho poddaní ho uctívali místo Jehovy, kterému Nimrod vzdoroval. Tímto způsobem spojil Nimrod náboženství se svým panstvím. Učinil sebe náboženskou hlavou Babylona a spojil tak náboženství se státem.

9 Nimrodův příklad a politickém a náboženském poli byl od té doby napodoben nesčetnými pohanskými panovníky až dolů do tak zvaného „křesťanského věku“, a to — což je povšimnutí hodné — zejména v Římě. Císař Augustus, který panoval v „zlatém věku“ Římské říše, zemřel v čtrnáctém roce „křesťanského letopočtu“. Po smrti byl počten k bohům a byly mu zřizovány chrámy a oltáře. Císař Klaudius, předchůdce pověstného Nerona, zemřel v roce 54 po Kr. a byl rovněž povýšen na božstvo; stavěli mu sochy, jimž se vzdávala božská čest. Alespoň v případech pohanských panovníků usiloval safam-řábel splnění svůj slib: „Budete jako bohové“, to jest jako bohové v pohanských náboženských zřízeních. To byla vzpoura proti Jehovovi Bohu, protože to odvádělo lidi od pravého uctívání Boha a od oddanosti jeho universální svrchovanosti.

10 O půltřetího století později učinil se Konstantin sám císařem římským. Přijal titul pontifex maximus, což znamená „nejvyšší kněz“, aby mohl dozíratí na

*) Viz Layard's „Nineveh and Babylon“, str. 211: „Nineveh and Its Remains“, svazek 2, str. 170, 346.

**) Targum Jonathan ben Uzzielovo praví: „Od založení světa nebyl nikdo nalezen jako Nimrod, tak mocný v lovu a ve vzpourách proti Pánu.“

Targum jerusalemské praví: „Byl mocný v lovu (aneb v drancování) a v hrůchu před Bohem; neboť byl lovecem lidí v jejich jazycích: a řekl jim: Opusťte náboženství Semovo a přidrže se zřízení Nimrodova.“

Viz též Josephus: „Antiquities of the Jews“, svazek 1, kapitola 4, odstavec 2 a 3.

všechnu náboženskou činnost v říši. V roce 325 po Kr. předsedal koncilu nicejskému, který svolal v zájmu náboženského míru. Tam vydal císař Konstantin jako pontifex maximus nařízení, že nauka o trojedinosti, o *třech bozích v jedné osobě*, měla býti věroukou těm, kdo se vydávají za křesťany. Tento náboženský výnos prosazoval Konstantin mečem státu. Tvrdě, že se obrátil ke křesťanství, spojil svou osobou jako pořítkem církve se státem. Byl natolik důvtipný, aby osobu politické hlavy státu obklopil svatostí, která ho měla učiniti nezranitelným a nedotknutelným pro kterékoli poddané v říši.

11 Gratian, jenž se stal císařem v roce 378 po Kr. odmítl přijmouti titul a odznaky jako pontifex maximus, ačkoli to do té doby bylo pokládáno za důstojnost, jež byla nerozlučně spjata s úřadem císařským. Ačkoli tedy politik Gratian se zdráhal nositi titul „pontifex maximus“, protože ten byl původu pohanského a nehodil se pro křesťana, nicméně přijal římsko-katolický biskup v Římě, papež Damasus, současník císaře Gratiana, první — jak se zdá — tento titul za svůj. V důsledku toho použil Eusebius Hieronymus, jemuž papež Damasus nařídil přeložiti bibli do latiny, výrazu *pontifex* v latinské Vulgátě na Krista Ježíše. Když tedy římská papežová úřadují s pohanským titulem *pontifex maximus*, pak tím zajisté neslouží Jehovovi Bohu a neoslavují jej, nýbrž toho, jenž zavedl úřad „pontifika maxima“, totiž „boha tohoto světa“, satana-řábla.

12 Neudivuje nás tedy, že papež jako zástupce všemohoucího Boha na zemi je nazýván „místodržitel Boží“ a že pocty, uctívání a tituly, jež náleží živému, a pravému Bohu Jehovovi, dávají katolíci papeži „stvořenému“ kolegiem kardinálů.* Vzpurnost tohoto počínání možno poznati ve světle božského prohlášení u Izaiáše 42:8: „Já jsem Jehova, toť jest jméno mé. a slávy své jinému nedám, ani chvály své rytinám.“ Křesťan, který zůstane uprostřed vzpurného světa věrně oddán Nejvyššímu vesmíru, bude jednati ve shodě se slovy apoštola v 1. Kor. 8:4-7: „Víme, že modla na světě nic není a že není jiného žádného Boha nežli jeden. Neboť ačkoli jsou někteří, jižto slovou bohové, i na nebi i na zemi, (jakož jsou mnozí bohové a páni mnozí,) ale my máme jediného Boha Otce, z něhož všecko, a my v něm, a jednoho Pána Ježíše Krista, skrze něhož všecko, i my skrze něho. Ale ne ve všech jest to umění [poznání].“ Náboženský panovník, jenž tvrdí, že je křesťanem, a současně však nejedná podle tohoto apoštolského předpisu, je vinen rouháním neb haněním a vzpourou proti Jehovovi Bohu a jeho Kristu a uvádí velikou potupu na Boha a Krista.

*) Citujeme: „Následující, zvané „adorace“ (vzývání) tvoří ještě nyní součást ceremonií spojených s dosazením nového papeže. Nový papež, bíle oděný, ověšený třpytivými dýmáky, v rudých střevicích s velikými zlatými kříži místo přezek, je veden k oltáři, kde pokleká. Nato — vstává papež, s mitrou (biskupskou čepicí) na hlavě, a je kardinály vyzdvížen na oltářní trůn, kde se usadí. Jeden z biskupů klečí, a začne se zpívat „Te Deum“ (Bože, chválime tebe). Mezitím libají kardinálové nohy, ruce a obličej papežův. V papežské mincovně ražený pamětní peníz, jenž znázorňuje tento obřad, vykazuje slova: „Kterého stvořili, toho uctívají.“ — „The Time is at Hand“, strana 316, odstavec 2. (1889)

7) Nakolik byl Nimrod mocný „před Jehovou“?

8) Jakého druhu byla vláda a panství Nimrodovo?

9) Jak byl Nimrodův případ napodoben v Římě?

10) Jak spojil císař Konstantin církve se státem?

11) Kdo přijal v určitý čas titul „pontifex maximus“ a v službách jeho?

12) Jak se jeví vzpurnost papežova ve světle Izaiáše 42:8 a 1. Kor. 8:4-7?

ČASTO UŽÍVANÝ TRIK

13 Oblíbený trik, k němuž se utíkají lidé tohoto světa, jehož bůh je *satan-dábel*, spočívá v tom, že viní věrné služebníky Jehovovy právě z těch věcí, jimiž sami jsou vinni před Bohem, totiž z *hanění a vzpoury*. Písmo svaté vyzdvihuje několik příkladů, které bude radno v naší době krátce projednat. Jeli-kož zde jde o universální svrchovanost věčného Boha Jehovy, najdeme tyto příklady již v dějinách několik století před Kristem. Obžalovaným je Jehovův prorok Jeremiáš. A kdo jsou jeho žalobci? Nehoršete se, ale biblická zpráva praví, že to byli kněží a proroci jerusalemsí: „I řekli kněží a proroci těm knížatům a všemu lidu, řkouce: Hoden jest smrti muž tento; neboť prorokoval proti městu tomuto, jakž jste slyšeli v své uši.“ (Jer. 26:11) „Město“ byl Jerusalem, slavné svaté město se svým chrámem, vybudovaným králem Šalomounem. Když tedy mluvil Jeremiáš proti těmto „svatým“ věcem, pak zdál se zajisté vinným háněním a vzpourou, neboť to zahrnovalo i kněze a královskou vládu. A přesto mluvil Jeremiáš taktó. U Jeremiáše 7:8-18 napsal tento prorok, co tehdy řekl v branách chrámových:

14 „Aj, vy skládáte naději svou v slovech lživých, kteráž neprospívají. Zdalíž kradouce, mordující a cizoložice i křivě přísahající a kadíce Bálovi, léz chodíce za bohy cizími, jichž neznáte, přece chodili a postavovali se budete před obličejem mým v domě tomto, kterýž nazván jest od jména mého, a říkati: Vyproštění jsme, abyste páchali ty všecky ohavnosti? Což peleší lotrovskou jest dům tento před očima vašimi, kterýž nazván jest od jména mého? Aj, takéť já vidím, dí Jehova. Ale jděte aspoň na místo mé, kteréž bylo v Sílo, kdežto jsem byl způsobil příbytek jménu svému z počátku, a vzíte, co jsem učinil jemu pro nešlechťnost lidu svého Israelského. Protož nyní, že činíte všecky skutky tyto, dí Jehova, a když mluvím k vám, ráno vstáváje, a to ustavičně, tedy neposloucháte, a když volám na vás, tedy neozýváte se: Protož, pravím, učiním domu [chrámu] tomuto, kterýž nazván jest od jména mého, v němž vy doufáte, i místu tomuto, kteréž jsem dal vám a otcům vašim, jako jsem učinil Sílo, a zavrhuu vás od tváře své, jako jsem zavrhl bratři vaše, všecko símě Efraimovo [v roce 740 př. Kr.]. Ty tedy nemodli se za lid tento, aniž pozdvihni za ně hlasu a modlitby, aniž se přimlouvej ke mně; neboť tě nikoli nevyslyším. Zdalíž sám nevidíš, co oni činí v městech Judských a po ulicích Jerusalemských? Synové sbírají dříví, a otcové zaněčují oheň, ženy pak zadělávají těsto, aby pekly koláče tvorů nebeskému (královně nebes; *Hejál*), a obětovali oběti mokré bohům cizím, aby mne popouzeli.“

15 Nebyla hořejší slova, vyřknutá veřejně, přímo ve svatém městě Jerusalemě, ba dokonce v obvodu chrámu, nebyla způsobila vyvolati veřejný rozruch a nepokoj i srocování lidu? A právě to se stalo. Písmo svaté nám praví: „I stalo se, že hned, jakž přestál Jeremiáš mluvit všeho, cožkoli přikázal Jehova mluvit ke všemu lidu, jalí jej ti kněží a proroci i všecken lid ten, řkouce: Smrti umřeš. Proč jsi prorokoval ve jménu Jehovovu, řka: Stane se jako Sílo domu tomuto, a město toto tak zpusťne, že nebude v něm žádného obyvatele? Shromažďoval se pak všecken lid k Jeremiášovi do domu Jehovova.“ (Jer. 26:8, 9) Mnohý suad řekne: Nuže, toto veřejné vzrušení, tento náboženský rozruch musí býti zajisté důkazem, že Jeremiášova slova byla vzpurným haněním, které uvedlo v nevážnost královskou vládu jerusalemskou a dotklo se náboženského citění kněží, náboženských proroků a ná-

vštěvníků chrámu. Jeremiáš sice mluvil pravdu, když řekl, že chrám byl učiněn peleší lotrovskou; že se krađe, zabijí, cizoloží, křivě přísahá, kadí Bálovi, že se uctívají bohové pohanů a pekou koláče *královně nebes*; avšak což měl Jeremiáš přes všechnu tu náboženskou šalbu právo vyhlásiti to tak veřejně? Měl spravedlivou příčinu aneb omluvu, aby o takových věcech mluvil otevřeně v hlavním městě?

16 Co Jeremiáše v tomto případě osvobozuje od obvinění z hanobení, rouhání a vzpoury, je okolnost, že sám Jehova Bůh jej poslal a přikázal mu, aby tak mluvil v jeho jménu v nádvoří chrámu, kde mohli náboženství jeho slova slyšeti. Co nařídil nejvyšší Bůh svému svědku na zemi zvěstovati, nemohlo býti rouhavé ani odbojné, neboť Bůh zajisté není rouhavým a odbojným sám proti sobě. Nadto vyznávali všichni ti návštěvníci chrámu, že jsou Božím smluvním lidem a jeho ctiteli. Bylo tedy v pořádku a důsledné, když Jeremiáš je vzal za slovo a z rozkazu Božího jim vše to řekl. Nemluvil ve zlém úmyslu, ale z poslušnosti Boha. Že jeho britké poselství mělo dobrý důvod a omluvu v rozkazu Božím, to dokazují slova:

17 „Na počátku králování Joakima, syna Joziášova, krále Judského, stalo se slovo toto od Jehovy, řkoucí: Takto praví Jehova: Postav se v sínci domu Jehovova, a mluv ke všechněm městům Judským, přicházejícím se klaněti do domu Jehovova, všechna slova, kteráž tobě přikazují mluvit k nim, neujímejž ani slova, zda-li by aspoň uposlechli, a odvrátili se jeden každý od cesty své zlé, abych litoval zlého, kteréž myslím učinili jim pro nešlechťnost předsevzetí (skutků; *Slov. b.*) jejich. Řciž tedy jim: Takto praví Jehova: Neuposlechnete-li mne, abyste chodili v Zákoně mém, kterýž jsem předložil vám, jakož jste, když jsem je ráno přivstáváje, posílal, neposlouchali, jistě žef naložím s domem tímto jako se Sílo [jež bylo oloupeno o truhlu smlouvy, o symbol přítomnosti Boží], a město toto [Jerusalem] vydám v proklínání všechněm národům země. Slyšeli pak kněží a proroci, i všecken lid Jeremiáše mluvícího slova ta v domu Jehovovu.“ — Jeremiáš 26:1-7.

18 Po obžalobě kněžími a proroky přednesl Jeremiáš před soudem svou obhajobu. Žádal o zastavení případu s odůvodněním, že mluvil z rozkazu Božího. Jehova mu přikázal kázati, a on tak učinil; a nyní bylo povinností Israelitů, kteří tvrdili, že ctí Boha, aby ho vyslechli. Kdyby jeho slov dbali, mělo jim to býti k dobrému. „Tedy promluvil Jeremiáš ke všechněm knížatům těm i ke všemu lidu, řka: Jehova poslal mne, abych prorokoval o domu tomuto i o městě tomto všecky ty věci, kteréž jste slyšeli. Protož nyní polepšte cest svých a předsevzetí (skutků; *Slov. b.*) svých, a poslouvejte hlasu Jehovy Boha svého, i bude litovati Jehova toho zlého, kteréž vyřkl proti vám. Já pak aj, v rukou vašich jsem, učíte mi, což se vám za dobré a spravedlivé vidí. Ale však jistotně vězte, usmrťte-li mne, že krev nevinnou na sebe uvedete, i na město toto, i na obyvatele jeho; neboť v pravdě poslal mne Jehova k vám, abych mluvil v uši vaše všechna slova tato.“ — Jeremiáš 26:12-15.

19 Kdyby Jeremiáš byl pro bezdůvodné obvinění

13) K jakému oblíbenému triku utíkají se lidé světa? a proč je případ Jeremiášův uveden jako příklad?

14) Která slova Jeremiášova byla považována za buřičská?

15) Jaké otázky kladou jisté osoby vzhledem k tomu, co následovalo po slovech Jeremiášových?

16) Co osvobozuje Jeremiáše od obvinění proti němu vyslovených?

17) Co ukazuje zpráva z Jeremiáše 26:1-7?

18) Co řekl Jeremiáš před soudem na svou obhajobu?

19) Které dvě cesty mohli soudcové voliti v případě Jeremiášově?

z odbojného tupení zabit, nebylo by to věc nijak zlepšilo; bylo by to jen zvětšilo vinu Israelitů z hanění a vzpoury proti Pánu Bohu a poskvřnilo by to je i jejich svatě město krví nevinného svědka Jehovova. A tak nechal Jeremiáš po této výstraze případ v klidu. Co však nyní učinili jerusalemští politikové? Dalí se zastrašiti a přidali se na stranu oněch kněží a falešných proroků a fanatického lidu? Anebo rozhodli o případu podle jeho podstaty, nedbajíce, že Jeremiáš byl svědkem Jehovovým? Když dnes musí politikové a soudci vynášeti rozsudky pro obvinění z tupení a vzpoury, podnícená kněžímí a kazateli a spolkovými akcemi, tu učiní dobře, budou-li dbáti, jakým způsobem došli k rozhodnutí muži, kteří projednávali případ Jeremiášův. Při posuzování žalob proti Jeremiášovi mohli se držeti dvou protichůdných precedenčních případů. Zdravý lidský rozum a dobrý úsudek zvítězily a pomohly jim rozhodnouti se pro správný precedens. „I řekli knížata i všecken lid kněžím a těm prorokům: Nemáť nikoli muž tento odsuzován býti na smrt, poněvadž ve jménu Jehovy Boha našeho mluvil nám.“ Slyšme zde rozšafné starší, kteří hájili Jeremiáše:

20 „Tedy povstali někteří ze starších té země, a promluvili ke všemu shromáždění lidu, řkouce: Micheáš Moraštický prorokoval za času Ezechiáše krále Judského a pravil všemu lidu Judskému, řka: Takto praví Jehova zástupů: Sion jako pole orán bude, a Jerusalema v hromady rumu obrácen bude, a hora domu [chrámu] tohoto ve vysoké lesy. Zdaliž hned proto usmrtili jej Ezechiáš král Judský a všecken Juda? Zdaliž neulekl se Jehovy, a nemodlil se Jehovovi? I lítoval Jehova toho zlého, kteréz vyřkl proti nim. Protož my činíme velmi zlou věc proti dušem svým [nedbajíce příkladu Ezechiášova].“

21 Pravděpodobně byli to náboženští starší, prahnoucí po krvi Jeremiášově, kteří přednesli opačný argument, mluvící pro jeho smrt: „A byl také muž nějaký prorokující ve jménu Jehovovu. Uriáš syn Semaiášův z Kariatjeharim, kterýžto prorokoval o městě tomto i o zemi této v táž všecka slova jako Jeremiáš. A když uslyšel král Joakim a všickni udatní jeho, i všecka knížata slova jeho, hned usiloval král usmrtiti jej. O čemž uslyšev Uriáš, bál se, a utíkáje, přišel do Egypta. Ale poslal král Joakim některé do Egypta, Elnatana syna Achborova i jiné s ním do Egypta. Kterížto vyvedše Uriáše z Egypta, přivedli jej ke králi Joakimovi. I zabil jej mečem, a vhodil tělo jeho do hrobů lidu obecného.“ (Jer. 26:16-23) Vláda krále Joakima právě započala. Ti starší tedy, kteří dokazovali, že Jeremiáš musí býti pro hanění a vzpouru popraven, nemohli věděti, jak skončí král Joakim za to, že dal zabít proroka Uriáše. Zatím co život milosrdného krále Ezechiáše byl prodloužen o patnáct let a skončil ctihodnou smrtí v pokoji, dostal se vražedný král Joakim do obležení babylonského panovníka Nabuchodonozora a zemřel násilnou smrtí. Jeho pohřeb podobal se pohřbu osla za branami jerusalem-skými.

22 Kromě toho splnila se po jedenácti letech Jeremiášova slova na těch, kteří ho obžalovali z buřičského hanění, a Jerusalema i jeho chrám byly vojsky Nabuchodonozorovými hůře rozbořeny než Sílo. (Jer. 22:18, 19; 2. Paralip. 36:5-8, 14-21) Toto zničení nevěrného Jerusalema znázorňovalo budoucí zkázu křesťanstva a jeho náboženských organizací v „bitvě onoho velikého dne všemohoucího Boha“ v Armageddonu. — Zjevení 16:14-16.

23 Byl zde tedy při nejmenším jeden kníže, jenž se nedal ovládati kněžímí. Nepochybně byl Jeremiáš

jim osvobozen od hanění a vzpoury. Božská zpráva praví: „Avšak ruka Achikamova syna Safanova byla při Jeremiášovi, aby ho nevydával v ruku lidu k usmrcení jeho.“ Godoliáš, syn knížete Achikama, přezřel zkázu Jerusalema. Jeremiáš, jenž neutekl jako Uriáš, rovněž ji přežil. — Jer. 26:24; 39:8-14.

NEZÁKONNÁ ZÁBRANNÁ OPATŘENÍ

24 Když satan obviňuje Jeremiáše neb jiné svědky Jehovovy z hanění a z buřičského spiknutí proti náboženstvím ovládanému politickému státu, tu tím sleduje účel, odstraniti je s cesty. Chce zabrániti, aby dávali dále svědectví pro předsevzetí Boží. Udělá z případu věc politickou, aby je přivedl do konfliktu se státem. Satan nenávidí všechny, kdo nevzhlízejí k němu a k jeho světské organizaci jako k „vrchnostenským mocem“ a kteří nejdou s ním v jeho ctižádostivém úsilí o světové panství. Považuje jejich věrné zvěstování a jejich oddanost nejvyššímu Bohu za hanění a vzpuru proti sobě a svému zlému světu. Často užil této taktiky: Viní je z buřičských plánů, a aby domněle zabránil, aby se nevyvinuly v otevřené činy, utiskuje je tak, že jim bere jejich svobody a práva, vězní je anebo dokonce i usmrcuje. Ranný příklad toho najdeme v Egyptě nějaký čas po smrti vězně Josefa, jenž se stal prvním ministrem, tedy druhým mužem hned po faraonovi.

25 K moci přišel pak farao, jenž nepřihlížel k blahu národa, o něž pečoval Hebrejec Josef. Když tento farao viděl, jak Hebrejci, vyznavači Jehovy, se množili, obvinil je z dlouhodobých úkladů a příprav k ozbrojenému povstání proti vládě egyptské, k němuž mělo dojíti v případě války Egypta s jeho nepřáteli. Po hitlerovsku použil toho farao jako omluvy, aby toto pokolení ctitelů Jehovových vyhledal. „Ten řekl lidu svému: Aj, lid synů Israelských jest mnohý a silnější nad nás. Nuže, opatrně sobě počínejme před ním, aby se nerozmohl; a kdyby přišla válka, aby se nepřipojil i on k nepřátelům našim, a nebojoval proti nám, a nevyšel ze země. Protož ustanovili nad ním úředníky, kteříž by plat vybírali, aby je trápili břemeny svými.“ A když přes otrockou práci nezastavil se vzrůst Israelitů, nařídil farao, aby israelská pachtolata byla hned po narození zabita. (2. Mojž. 1:8-22) Farao byl vyznavačem ďábla. Jeho důvody k takovým stranickým, nespravedlivým opatřením proti určité rase byly nicotné, vymyšlené. Nebyly ničím jiným než ďáblovým plánem, jak vyhubiti Jehovův vyvolený lid.

26 Asi o tisíc let později, v šestém století před Kr., nastal další případ, kdy falešného obvinění ze vzpoury bylo použito k rušivému zásahu do díla služebníků Jehovových. Věrný židovský ostatek právě se vrátil ze zajetí babylonského, aby znovu vybuodoval chrám v Jerusalemě. Tento ostatek pod vladařem Zorobábelem a veleknězem Jesou zdráhal se připustiti účast pohanských náboženství na stavbě chrámu, aby ho neznesvětili. Z té příčiny rozhodli se pohanští protivníci, že dají říšskou vládou chrámové dílo nadobro zastaviti. Napsali proto dopis, v němž panovníku Asverovi neboli Artaxerxovi I. situaci nesprávně vložili. Vydávali se za veliké vlastence, vládě věrně od-

20) Který precedenční případ uvedli rozšafní starší?

21-22) a) Který opačný precedens uvedli jiní starší? b) Jaký vývoj věcí ukázal, který precedenční případ že byl správný?

23) Který kníže podnikl kroky, aby zachránil Jeremiášovi život?

24) Jak se snaží satan zastaviti dílo svědků Jehovových?

25) Jaký příklad takového postupu najdeme v Egyptě?

26) Jak postupovali o tisíc let později ti, kdo potírali znovuvybudování chrámu?

dané. židovské budovatele chrámu vylíčili však jako buřiče. Mezi jiným pravil jejich list panovníku Artaxerxovi o Jerusalemu: „Protož buď známo králi, že bude-li to město vystavěno a zdi dotčelány, nebudou plátni daně, poplatků aneb cla, a to bude příjmem králů na škodu. A tak, poněvadž jíme sůl paláce a nesluší se nám dítati se na škodu královu, proto jsme poslali a oznámili králi, aby dal hledati v knihách kronik svých otců; neboť najdeš v knize kronik a zviš, že město to je odbojné město a působí škodu králům i krajinám, a že Židé v něm vyvolávali VZPOURY od starodávna, pročez město to bylo zničeno.“

27 Při vyřízení tohoto dopisu opomenul král Asverus nahlédnouti ve státních kronikách do zprávy o věrném Židovi Danielovi, jenž byl prvním ministrem v Medo-Persii, ani nevyhledal nezměnitelný rozkaz krále Cýra o znovuvybudování chrámu. Proto odepsal: „Rozkázal jsem, aby hledali, a našli, že město to od pradávna povstává proti králům a že v něm bývaly odboje a VZPOURY... Proto nyní vydejte rozkaz, aby zastavili muže ty a aby město nebylo stavěno, dokud nevyjde ode mne rozkaz.“ (Ezdráš 4:1-21; *Amer. př.*) Vyzbrojení takovými rozkazy, vynutili protivníci zasazení chrámového díla. Nakonec však ujal se židovský zbytek právního boje za svá práva a povinnosti vůči Jehovovi a prosadil, že případ dostal se přímo před nejvyšší úřad krále Daria II. Skutečná podstata byla oznámena a vláda záhy zjistila její pravdivost. Nato bylo chrámové dílo znovu zahájeno a i dokonáno k hanbě těch, kteří křičeli „vzpouora“ — Ezdráš, kapitola 5 a 6.

28 Právě jsme se zmínili o Danielovi. I jeho poslily nepřítelovy zlomyslné žaloby politické povahy. Král Darius I. učinil Daniele prvním ministrem říše medo-perské. Vedoucí nižší úředníci říše pokoušeli se vyláčiti Daniele z jeho předsednického úřadu, protože jim překážel v jejich podvodných manipulacích. Znajíce neochvějnou věrnost Danielovu v uctívání Jehovy, zamýšleli toho použít jako léčky, aby přivedli Daniele do situace, ve které by se zdánlivě dopustil vzpoury proti samotnému panovníku říše. Řekli: „Nenajdeme proti Danielovi tomuto žádné příčiny (k žalobě; *Amer. př.*), jediné leč bychom našli něco proti němu se strany Zákona Boha jeho.“ (Dan. 6:5) Pod záminkou zákona chystali zlo, aby Danielovy modlitby k Bohu byly zákonem označeny jako vzpoura a porušení loyality oproti zbožnému panovníku státu, Dariovi I. V této zkoušce ohledně universální svrchovanosti rozhodl se Daniel pro Jehovu jako pána vesmíru a Boha modlitby. Pro svou loyaltitu vůči Bohu byl Daniel hozen mezi lvy; avšak jeho noční zachování ve lvi jámě prokázalo, že se neprovinil vzpourou proti králi Dariovi, a zjevilo bezbožný úmysl, jenž se skrýval za zlovolně zosnovaným zákonem proti vzpouře. Nato byli tvůrcové tohoto zákona předhozeni lvům a tu všemohoucí Bůh dopustil, aby lvi rozevřeli své tlamy, roztrhali své oběti na kusy a kosti jejich rozdrtili.

29 Už před tímto příběhem zdráhali se Danielovi tři hebrejští spoluzajatci pokleknouti a zbožňovati zlatý obraz, který postavil král Nabuchodonozor v Babyloně. Jejich věrnost Jehovovi byla odsouzena jako vzpoura, jež přý náboženské výnosy královny uvedla ve veřejné opovržení. Kaldejci, tehdejší kněžská třída, vyložili postup Hebrejců, kteří se zdráhali porušiti Boží zákaz uctívati modly, jako vzpouru proti králi Nabuchodonozorovi. A tak byli Jehovovi tři věrní ctitelé pro „zločin“ poslušnosti jeho universální svrchovanosti uvrženi do ohnivé pece, kde jejich nevina musela býti prokázána ohnivou zkouškou. Jehovova

nejvyšší moc přemohla však oheň a vyvedla je živé z rozžhavené pece, což zmařilo nepřítelovo obvinění ze „vzpoury“. Nato byli Jehovovi ospravedlnění služebníci a svědci dosazeni do ještě vyšších úřadů v krajině babylonské. (Dan. 3:1-30) Vysvobození těchto tří Hebrejců i všech ostatních shora zmíněných služebníků Jehovových jsou nám za příklady. Jsou to prorocké obrazy, z nichž můžeme viděti, jak vysvobodí Bůh i dnešní své věrné svědky, budou-li obviněni z hanění a vzpoury, protože jeho uctívají.

KŘESTANÉ NEJSOU NAD JEŽÍŠE KRISTA

30 Všechny ty neochvějné ctitele Jehovovy, od prvního mučedníka Abela až po Jana Křtitele, předchůdce Ježíšova, nazývá apoštol „oblakem svědků“. (Žid. 11:1-40; 12:1) Ježíš pravil svým věrným apoštolům a skrze ně i všem ostatním svým věrným následovníkům: „Není služebník větší nežli jeho pán. Jestliže mne pronásledovali, i vás budou pronásledovati, jestliže mé slovo zachovali, i vaše budou zachovávat.“ (Jan 15:20; *Sýkora*) Po svém zmrtvýchvstání pravil Ježíš sám o sobě: „Toto praví Amen, svědek ten věrný a pravý, počátek stvoření Božího.“ (Zjev. 3:14) Ačkoli Ježíš byl věrným a pravým svědkem Pána Boha, přece byl obviněn z rouhání neb hanění a vzpoury. Domáhající se Ježíšovy smrti na mučednickém dřevě, pravili kněží a zákoníci i lid římskému guvernérů Pilátovi: „My Zákon máme, a podle Zákona našeho máš umřít, neboť Synem Božím se činil.“ (Jan 19:7) Tak mluvili, ačkoli Ježíš vyvrátil falešné jejich obvinění z hanění a rouhání, jak vysvítá z Jana 10:22-38. Podle zákona Mojžíšova, pod nímž se Ježíš jako Žid narodil, musel rouhač býti ukamenován k smrti. 3. Mojž. 24:16 praví: „Kdož by se rouhal jménu Jehovovu, smrtí ať umře; všechna obec uháže ho kamením.“ (*Hejčl*) Žid mohl právem hanobiti a lupiti falešné pohanské bohy, ne však pravého Boha Jehovu. (1. Král. 18:27) Několikrát pokoušeli se Židé ukamenovati Ježíše jako rouhače; aby však nyní ušli krevní vině, zosnovali plán, jak jej dáti zabiti Římem.

31 Za dnů Ježíšových nebylo komunismu podle Karla Marxe; jinak by jej náboženští kněží, zákoníci a farizeové byli před římským místodržitelem v Judei obžalovali z „komunismu“. Nemohouce tedy Ježíše a jeho učedníky obviniti, že jsou „předvojem komunismu“, užíli náboženskávári oblíbeného triku ďáblova a obžalovali Ježíše ze vzpoury proti Římu. Takovýto Řím císařů pokoušel se opět vyvolati v život fašistický *duce*, Benito Mussolini, a to diktaturou, lateránskou smlouvou s římským papežem z roku 1929, vpádem do Habeše a Albanie a napadením Francie v roce 1940 právě ve chvíli, kdy ji zaplavili nacističtí útočníci. Jak odůvodnili náboženští vůdci svou falešnou obžalobu ze vzpoury? Uvedli, že Ježíš kázal království Boží a řekl: „Dejtež tedy, co jest císařovo, císaři, a což jest Božího, Bohu!“ — Luk. 8:1 a 20:25.

32 Povšimněme si, jak náboženská mocenská skupina usilovala přiměti politické nástroje, aby vykonali její lstivou touhu proti Ježíšovi, „věrnému a pravému svědku“ Božímu. Čteme: „Tehdy povstavši vše-

27) Co na to odepsal král Artaxerxes? a jak byly účinky jeho dopisu později zmařeny?

28) Jak byl Daniel obviněn ze vzpoury? a jak byl ospravedlněn?

29) Jak byli i tři druhové Danielovi obviněni ze vzpoury, a jak se prokázala jejich nevina?

30) Před kým byl Ježíš rovněž falešně obžalován? a jak měla býti způsobena jeho smrt?

31) Proč nebyl Ježíš obžalován z komunismu, avšak ze vzpoury?

32) Jak přiměli náboženství politickou mocenskou skupinu, aby splnila jejich požadavek proti Kristu?

eko to množství jich, vedli jej ku Pilátovi. A počali naň žalovati, řkouce: Tohoto jsme našli, an převrací lid, a brání daně dávatí císaři, právě se býti Kristem králem.“ Avšak ani guvernér Pilát ani později Herodes nenašli nijaké viny ze vzpoury na Ježíšovi. Podle obyčejně propouštěl Pilát o slavnosti pasach jednoho politického vězně, a nyní přenechal náboženstvům, aby volili mezi Barabášem a Ježíšem. O tom čteme: „Protož vzkřikli spolu všecko množství, řkouce: Zahlad' tohoto a propust' nám Barabáš! Kterýž byl pro svádu nějakou v městě učiněnou a pro vraždu vsazen do žaláře.“ Jejich neustálý křik nabyt nakonec vrchu nad Pilátovou neochotou. „I propustil jim toho, kterýž pro bouřku a vraždu vsazen byl do žaláře, za něhož prosili, ale Ježíše vydal k vůli jejich.“ (Luk. 23:1-25) Tak tedy hlasovali náboženství pro osvobození skutečného vzbouřence a brojili proti nevinnému svědku Jehovovu, aby zůstal uvězněn, dokud nebude vykonáno umučení a poprava. Náboženství mělo tudíž přímou odpovědnost za smrt Ježíšovu; ale aťsi Pilát sebe více umýval ruce, neméně nemohl se politický živel Říma očistiti od spoluviny, kterou na sebe vzal tím, že politik zbaběle ustoupil před bezbožným požadavkem náboženství.

33 Byl-li Ježíš obviněn z hanění a vzpoury proti tomuto světu, pak totéž potkalo jeho následovníka, apoštola Pavla. V Tesalonice (nynější Soluň v Řecku) vyvolali židovští náboženství nepokoj v městě a řekli pak o Pavlovi a jeho spolumisionářích: „Tito, kteříž všecken svět bouří, ti sem také přišli... A ti všickni proti ustanovení císařskému činí, pravíce býti králem jiného, jménem Ježíše.“ Kolik záruky uložili Jázonovi, jenž Pavla pohostinně přijal, a zda tato byla sebrána anebo ne, není známo, ale katolický překlad Sýkorův praví o tom: „Ale oni dostavše rukojemství od Jásona i ostatních, propustili je.“ — Sk. ap. 17:5-9.

34 Efezus byl střediskem katolického uctívání bohyně „Diany Efezských“. Tam obvinil vůdce cechu řemeslníků, kteří výrobou obrazů a skříněk pro jejich „královnu nebes“ vydělávali hodně peněz, Pavla ztupení a rouhání proti ní. K těmto cechovníkům pravil Demetrius: „Tento Pavel... téměř v celé Asii přemlouváním odvrátil mnoho lidu říkáje: To nejsou bohové, kteří se zhotovují rukama. I jest nebezpečí, nejen aby nepřišlo v opovržení toto naše odvětví, nýbrž aby za nic nebyl pokládán chrám veliké bohyně Diany, ano i aby nezanikla velebnost její, kterou přece ctí celá Asie i okrsek zemský.“ (Sýkora) Po vzbouření a povstání, jež vzniklo v městě po této pobuřující řeči, opustil Pavel Efezus a odebral se jinam. (Sk. ap. 19:24-40; 20:1) Později, když Pavel byl souzen před místodržitelem Felixem v Cesareji, obvinil mluvčí velekněze Ananiáše apoštola Pavla slovy: „Shledali jsme totiž, že tento člověk jest morovou nákazou a strůjcem nepokojů mezi všemi Židy po okrsku zemském, že jest také náčelníkem sekty Nazarejských, a že se pokusil i chrám poskvřniti.“ (Sk. ap. 24:1-6; Sýkora) I zde se opět vyskytuje táž stará žaloba pro vzpouru a pro rouhání aneb hanění proti Ježíšovu následovníku, aby byl učiněn konec jeho kázání.

CO NUTNO OČEKÁVATI

35 Slova Ježíše samotného, jakož i všechny uvedené případy slouží nám za výstrahu před tím, co třeba očekávati v celé té poválečné době až do bitvy v Armagedonu. Tehdy bude nejvyšší sporná otázka svrchovanosti ve vesmíru konečně rozhodnuta proti satanovi, „bohu tohoto světa“, a pro ospravedlnění Jehovy. Satan-dábel a jeho politický, náboženský a obchodní svět nezměnili své taktiky ani v tomto dvacá-

tém století. V osmnáctém roce tohoto století, krátce před vyvrcholením první světové války, byli svědci Jehovovi ve Spojených státech obviněni z odbojného aneb buřičského postupu, a náboženské živly křesťanstva jášaly nad odsouzením a uvězněním vedoucích úředníků a služebníků Watch Tower Bible and Tract Society.* Ale nesprávnost obvinění ze vzpoury a nevina a ospravedlnění svědků Jehovových byly zjištěny v roce 1920, když případ byl zkoumán vyšším soudem a rozsudek zrušen, načež později byli neprávem obžalováni očištěni ze všech těch zlomyslných obvinění.*

36 Právěho křesťana nemělo by lekat, když láž prastará obvinění dáblava ze vzpoury a hanění vyskytlují se v této době po druhé světové válce. Dáblův a zejména náboženská část jeho světové organizace vždy dobře posloužilo, když se vytasil s takovými žalobami proti mírumilovným svědkům Jehovovým, kteří z poslušnosti Boha pokojně zvěstují dobré poselství o jeho království pod Kristem a snaží se poučovati lid o ryzích pravdách bible, v nichž není náboženských omylů. Cíl a účel takových žalob náboženských vůdců, kteří mají veliký vliv na vůdce politické, je naprosto jasný. Má se uvésti v pohyb rámec zákona, má se mával mečem státu, aby tak svědci nejvyššího panovníka vesmíru byli vyhubeni a svědectví jejich zmařeno. To se děje proto, aby v temnotě udržovanému lidu nedostalo se pravdy vedoucí k svobodě.

37 Jsme v tak zv. „atomovém věku“, kdy k zachování politických, obchodních a náboženských systémů považuje se za naléhavě nutné zříditi jedinou světovou vládu pro celou zem za účasti všech národů. Takový světovládný výtvar byl ve Slově Božím, v bibli, předvídan a předpověděn. Že v jeho šedle bude organizované náboženství, to vysvítá z vidění apoštola Jana, jenž tehdy byl ve vyhnanství na ostrově Patmos, zřejmě pro obvinění ze vzpoury proti Římské říši. Jan píše: „Viděl jsem ženu sedící na šelmě brunátné; a ta šelma plná byla jmen rouhání, a měla sedm hlav a deset rohů.“ O politických mocích, na nichž náboženství takto trní a které budou tvořiti onen kombinovaný výtvar pro ovládnutí světa, píše Jan dále: „Tři jednu radu (úmysl; *Žilka*) mají, a sílu i moc svou šelmě dají. Tiť bojovati budou s Beránkem [Kristem Ježíšem], a Beránek zvítězí nad nimi, neboť Pán pánů jest a Král králů, i ti, kteříž jsou s ním, povolání, a vyvolení, a věrní.“ — Zjev. 17:3, 13, 14.

38 Brunátná „šelma“ byla nám tudíž předem popsána jako zvíře plné jmen rouhání. Proč? Protože dnes odpírá Jehovovi Bohu rouhání nad světem, jež přece náleží jemu, a protože si osobuje moc panovati nad světem po všechny časy a přinese mu trvalý pokoj a bezpečnost. Ohlašuje, že dovede učiniti, co může

*) Viz „Watch Tower“ z 1. a 15. července 1918; dále z 1. dubna a 1. června 1919 a z 1. června 1920. Dále též brooklynský „Eagle“ z 15. května 1919. Shora zmíněné případy byly vládou zastaveny, čímž po zrušení rozsudku skončilo soudní pronásledování. Ve druhé světové válce vydal Federální soud Spojených států rozhodnutí, že kazatelská činnost svědků Jehovových není buřičská, jak tvrdila obžaloba státu Mississippi. K podobným výsledkům přišly i soudy v Kentucký a v Indianě.

33) Jak byl obžalován Pavel v Tesalonice, a kdo dal záruku?

34) Proč byl Pavel obžalován v Efezu a později před soudem v Cesareji?

35) Před čím nás varují slova Ježíšova i shora uvedené případy? a jaký příklad toho známe z roku 1918?

36) Proč se vytasil dábel vždy znovu a znovu s těmito žalobami proti svědkům Jehovovým?

37) Jakou „šelmou“ a jakou její činnost předvídal a předpověděl apoštol Jan pro dobu poválečnou?

38) a) Proč nám byla „šelma“ předem popsána jako zvíře plné jmen rouhání? b) Před jakým postupem šelmy byli jsme varováni?

vykonati jediné všemohoucí Bůh na nebi, který předpověděl, že to vykoná skrze svého krále Krista Ježíše. Beránka Božího. Světovládná „šelma“ je tudíž vinna haněním a rouháním se Bohu. O jejím ozbrojeném odporu proti přicházejícímu tisíciletému panství Ježíše Krista zmiňuje se Jan též nepokrytě, z čehož vysvítá, že je vinna vzpourou proti universálnímu panovníku, stvořiteli země. Avšak mějte se na pozor! Tak jako skuteční zločinci mají ve zvyku volati „Chyťte zloděje“ a obviňovati nevinné právě z těch zločinů, jichž se sami dopustili, tak to lze očekávati i v této poválečné době. Spojené moci této „šelmy“ v královských barvách budou odvraceti pozornost od její viny tím, že obviní svědky Jehovovy z hanění, rouhání a vzpoury. Proč? Protože svědci Jehovovi jsou ve sporné otázce o universální panství oddáni straně Boží a podle jeho biblického rozkazu odhalují rouhavé počínání světové organizace jakož i její boj proti Bohu. Toto dílo odhalování odsoudí „šelma“ světové organizace jako odbojné hanění a spiknutí. *Žena* (organizované náboženství), jež sedí v sedle „šelmy“, bude účastna na odsouzení svědků Božích; o tom čteme: „A viděl jsem ženu tu opilou krví svatých a krví mučedníků [svědků] Ježíšových.“ — Zjevení 17:6.

39 Majíce na mysli Boží věrné služebníky z minulých století, kteří byli vystaveni stejně falešným obžalobám z hanění a vzpoury, nebudeme se báti obvinění nepřítelových a jeho příslušných opatření. Přijmeme tyto obžaloby jako příležitost a důvod, nésti jméno Boha Jehovy a jeho Krista před Spojené národy, před krále a vladaře, soudce a duchovní na svědectví proti nim. Budeme svou situaci, vzniklou falešným obviněním, považovati za příležitost zúčastnit se s králem Ježíšem Kristem ospravedlnění jména jeho nebeského Otce, zastávající se Jehovovy svrchovanosti, a to i tehdy, kdyby to mělo vésti k uvěznění anebo k smrti rukou nepřítelů. Všemi zákonnými a křesťanskými způsoby budeme pokračovati v boji za Bohem nám daná práva a za svobodu kázati jeho Slovo v celém rozsahu, ať už se to dotkne kohokoliv. V roce 1914 bylo na nebesích zřízeno Jehovovo království pod Kristem Ježíšem; a my je budeme dále kázati

mezi všemi národy, aby lidé dobré vůle vůči Bohu se odvrátili od buřičské cesty tohoto odsouzeného světa a dali se cestou loyality oproti Jehovově svrchovanosti.

40 Soudcům, kteří nalézají právo v našich soudních případech, chceme doporučiti radu farizeje a zákoníka Gamaliele, danou kdysi židovskému synedriu: „A protož nyní pravím vám: Dejte pokoj těmto lidem, a nechte jich! Neboť jestliže jest z lidí rada tato aneb dílo toto, rozprchneť se; pakliž jest z Boha, nebudete moci toho zkaziti; abyste snad i Bohu odporní nalezení nebyli.“ (Sk. ap. 5:34-39) Moudří politikové a soudci odmítnou sloužiti svým veřejným úřadem zájmům náboženským proti svědkům Jehovovým. Ve sporné otázce mezi pravdou bible a náboženským omylem připustí svobodu slova, tisku a shromáždování, řídíce se slovy římského místodržitele Gallio v řeckém Korintu: „Když Pavel hodlal otevřiti ústa, řekl Gallio k Židům: Kdyby šlo o nějakou křivdu nebo zločin, věnoval bych vám, Židé, pozornost, jak se patří; ale poněvadž jde o spory o pouhé řeči, o jména a o váš vlastní zákon, vyřídte si to sami; já v tom nechci býti soudcem.“ A odehnal je od soudné stolice. Ale oni všichni se chopili představeného synagogy Sostena a bili jej před soudnou stolicí. Gallio si toho pranic nevšiml.“ — Skutkové apoštolů 18:14-17; *Žilka*.

41 Až do poloviny dvacátého století „křesťanského věku“ nepodařilo se falešným žalobcům a protivníkům přemoci dílo vydávání svědectví pro Jehovovo pravoplatné panství nad celou zemí a nad celým vesmírem. Ba, nikdy nedovedou odpůrci dílo to přemoci, protože bojují proti všemohoucímu Bohu. Toto svědecké dílo je z Boha; on vydal k němu rozkaz a on je započal svým synem Kristem Ježíšem. Proto nebude nikdy zmařeno. Dílo to jde neodolatelně dále až do universálního vítězství Jehovova v bitvě armageddonské.

SVa z 1. března 1947.

39) Jak se máme při takovýchto falešných obviněních na situaci dívati a jak podle toho jednati?

40) Kterou radu doporučíme soudcům, a čího příkladu v Korintu budou moudří soudcové následovati?

41) Proč nemůže svědecké dílo býti přemoženo, ale musí míti určitě úspěch?

Důvody pro naději ve zmrtvýchvstání

„Pro vzkříšení z mrtvých já k soudu potažen jsem dnes od vás.“ — Skutky apoštolů 24:21.

Jehova udává lidem spolehlivé důvody, pro které mohou doufat ve vzkříšení z mrtvých. První důvod spočívá v jím samotném daném slově, že něco takového se má státi. Jestliže všemohoucí Bůh se v této věci zaručí svým vlastním slovem, kdo smí tvrditi, že by mu to bylo nemožné, byť to bylo sebe podivuhodnějším? Dalším důvodem je, že Bůh, když dal své slovo, podnikl též kroky ve směru zmrtvýchvstání. A Bůh se nedá na ústup. Jakmile jednou začal, pak jistě dovede věc až ke konci. Žádný rozumem obdařený tvor, satan ani kdokoli jiný, nebude moci Boží ruce v tom zabrániti. Jehovova všemoc podepře jeho slovo a ospravedlní je. Nikdy mu nebude lze vytknouti, že jeho slovo vrátilo se k němu nesplněné, ale ono se prokáže pravdivým.

2 Jehova dal předvésti předobrazné ilustrace, aby nám názorně ukázal svou moc vzkřísiti mrtvé. V jednom případě nadto skutečně přivodil vzkříšení mrtvého k nekonečnému životu. K našemu posílení postaral se i o to, aby četní lidé vydali svědectví pro pravdivost těchto předobrazných i skutečných případů zmrtvýchvstání, a my máme jejich zprávy. Proč mělo by se tedy zmrtvýchvstání pokládat za neuvěřitelné? Vzpo-

mínáme si na muže, který před dávným časem stál před římským soudem a jeho nevěřícím soudcem, králem Agrippou, jemuž řekl: „Proč se vám zdá nehodným víry, že Bůh křísí mrtvé?“ (*Žilka*) Nato onen muž dosvědčil, že podivuhodným způsobem spatřil toho, jenž skutečně byl vzkřísěn z mrtvých. Ba, dokonce s ním i mluvil. Předtím vedl tuhý boj proti těm, kteří věřili v tento případ zmrtvýchvstání. Bylo mu tedy třeba přímého důkazu, aby se o tom přesvědčil. Jeho příklad měl by prospěti těm, kteří jsou dnes nakloněni považovat zmrtvýchvstání za nevěrohodné. — Skutkové apoštolů 26:8-23.

3 Na svou obhajobu pravil tento svědek zmrtvýchvstání před soudem: „Ale s pomocí Boží ještě až do dnešního dne stojím, vydávaje svědectví i malému i velikému, nic jiného nevypravuje, než to, což proroci a Mojžíš zvěstovali, že se mělo státi: Že měl Kristus trpěti, a z mrtvých vstana první, zvěstovati světlo lidu

1) Které dva spolehlivé důvody máme k naději na zmrtvýchvstání?

2) Co máme dále jako svědectví pro pravdu o vzkříšení?

3) Za jakým účelem vykládají se skutečnosti o zmrtvýchvstání?

tomuto i pohanům. Pro tato slova označil Festus, jenž seděl vedle krále Agrippy, svědka za blázna. Protože se pokoušel přiměti Agrippu k víře, že židovští proroci předpověděli zmrtvýchvstání, obvinil tento král svědka Pavla, že chce z něho udělati křesťana. (Sk. ap. 26:24-28) Snad tvrdí i někteří čtenáři tohoto časopisu „Strážné Věže“, že se pokoušíme udělat z nich křesťany: chceme však pouze vyložit skutečnosti o zmrtvýchvstání, aby ten, kdo chce, nabytím útěchy.

4 V poslední knize bible dal nám Bůh zjevení, které symbolickou mluvou líčí vzkříšení mrtvého lidstva: avšak již od první knihy bible poukázal na zmrtvýchvstání a udával důvody pro takovou naději. Když Jehova Bůh dal své zaslíbení v Edenu před Adamem a Evou, kteří propadli trestu smrti, tu poukázal na určité zmrtvýchvstání, jež mělo tvořiti základ pro budoucí vzkříšení člověčenstva. Satanovi, velikému svůdci, jehož dílo může býti zmařeno toliko zmrtvýchvstáním, pravil soudce Bůh při vynesení rozsudku: „Že jsi to učinil, zlořečený budeš... Nepřátelství položím mezi tebou a mezi ženou, i mezi semenem tvým a semenem jejím; ono potře tobě hlavu, a ty potřeš jemu patu.“ (1. Mojž. 3:14, 15) Prorocťví, jež dal Jehova Bůh později, zřetelně ukázala, že toto potření paty semene ženy znamenalo aneb zahrnovalo zabití semene Krista. Když tedy toto potřené semeno má potřítí a rozdrtití hlavu hada, ďábla neboli satana, který stále ještě je živý a čilý, pak se to musí státi, jakmile Kristus, semeno ženy Boží, je vzkříšen z mrtvých a tak uzdraven z potření paty. Věrným následovníkům semene ženy píše apoštol Pavel: „Bůh pak pokojě potře satana pod nohy vaše brzo.“ (Řím. 16:20) I to musí znamenati vzkříšení těchto následovníků. Tímto způsobem může býti dílo satanovo nadobro zničeno neb zmařeno.

5 Asi 1656 let po tom, co dal Jehova Bůh v Edenu své zaslíbení, odplavila světaširá potopa život všeho tvorstva na zemi s výjimkou osmi lidí a zvířat, která s nimi vešla do velikého krytého prámu neboli archy. Tehdy zahynul celý svět. Když Noé a sedm jeho příslušníků vystoupili z archy, jakmile opadly vody potopy, byl to pro ně takřka návrat z mrtvých. Vždyť kdo z těch, jimž se nedostávalo víry v Boha, byl by před potopou tvrdil, že v arše ukrytých osm osob takovou katastrofu světa přežije? Apoštol Petr spojuje případ oněch osob, které přežily potopu, se zmrtvýchvstáním, říká: „Když Boží shovívavost vyčkala za doby Noémovy, zatím co byla připravována archa; v ní bylo několik, totiž osm, duší zachráněno ve vodě (skrze vodu; *Sýkora*). Pravý obraz toho, totiž křest, nyní zachraňuje vás — není to ovšem odkládání tělesné špíny, ale modlitba k Bohu o dobré svědomí — vzkříšením Ježíše Krista, jenž odešel do nebe a jest po pravici Boží a jemuž jsou podřízeni andělé, vlády a mocnosti.“ — 1. Petra 3:20-22; *Žilka*.

6 Petr zmiňuje se o křtu jako o pravém obrazu nebo protiobrazu, jenž odpovídá záchraně v arše. Nemíní křest ve vodě na pokání. V onom křtu vodou starý, bezbožný svět zahynul; archa však byla prostředkem k záchraně Noéma a jeho rodiny. Křest, který má na mysli Petr, je tedy křest oněch sedmi lidí, kteří s Noémem přežili potopu a byli v arše pokřtěni v Noéma. Noé je zřejmě předobrazem Ježíše Krista. Ti tudíž, kdo chtějí býti spaseni k věčnému životu, musí býti v něho pokřtěni v Božím zřízení odpovídajícímu arše. Musí se ponořiti v poslušnost vůči vedení Ježíšem Kristem, chtějí-li dosáhnouti věčného spasení. Toho nelze dosáhnouti prostě jen tím, že se očistí mravně podle těla. Co jim přinese spasení, je nabytí čistého svědomí před Bohem skrze životodárnou obět

Krista Ježíše. Ježíš Kristus sám byl křtem ponořen do vůle Boží, a nepokoušel se poté žíti podle své vlastní vůle. Podrobiv se vůli Boží až do smrti, žije teď pouze proto, že byl vzkříšen. Podobně i Ježíšovi věrní následovníci, kteří zemrou v poslušnosti vůle Jehovovy, nabudou opět života pouze vzkříšením. Tak tomu je, protože Ježíš Kristus sám jako první byl všemohoucím Bohem vzkříšen z mrtvých. Takovým křesťanům se proto praví: „Bůh pak, který vzkřísil Pána, vzkřísí i nás svou mocí.“ — 1. Kor. 6:14; *Žilka*.

„BŮH ŽIVÝCH“

7 427 let po potopě vyvolil Bůh Hebrejce Abrahama jakožto vynikajícího muže, skrze kterého mělo přijíti semeno ženy Boží. Splnění slibu, který dal Bůh Abrahamovi pro jeho víru a věrnost, zajisté odvisí od Boží moci uskutečniti vzkříšení. Boží smluvní zaslíbení Abrahamovi znělo: „Požehnám také dobrořečícím tobě, a zlořečícím tobě zlořečiti budu; a požehnány budou v tobě všechny čeledi země.“ (1. Mojž. 12:3) V době, kdy má býti požehnáno všem pokolením země, leží však již četná tato pokolení mrtvá v hrobě. Jak by jim tedy mohlo býti požehnáno, kdyby všemohoucí Bůh nepoužil v ustanovený čas své moci ke vzkříšení? Jehova Bůh zřejmě předvídal nutnost vzkříšení, znal však též svou vlastní zázračnou moc, a proto dal Abrahamovi zaslíbení tak obsáhlé, že zahrnuje všechna pokolení. To nebylo nesplnitelné, směšné vychloubání, nýbrž šlo o dostatečně podepřený slib. Abraham byl toliko prorockým obrazem Jehovy. Ve skutečnosti bude tedy v Jehovovi požehnáno věčným životem všem pokolením těch, kdo mu dobrořečí. Jehova je Bůh živých.

8 Abraham nepochybně věřil v Boží moc, vzkřísiti mrtvé a též v jeho předsevzetí učiniti to. Jehova zjevil se Abrahamovi jako „Bůh Všemohoucí“. Když Abraham a jeho žena Sára byli takřka mrtví, pokud jde o jejich moc ploditi a roditi děti, tu Bůh zázrakem oživil opět jejich odumřelou rozmnožovací schopnost, aby se mohl naroditi jejich zaslíbený syn Izák. „Neochabl ve víře, nehleděl na své tělo odumřelé, — ač byl již téměř stoletý — ani na odumřelý život Sárin. Pro zaslíbení Boží však nepochyboval z nedůvěry, nýbrž posilnil se vírou, vzdav (tak) chválu Bohu; byl pevně přesvědčen, že jest mocen též učiniti, co slíbil.“ „Bohem, jemuž uvěřil, jenž oživuje mrtvé a povolává to, co není, jako by bylo.“ (Řím. 4:19-21, 17, *Sýkora*; 1. Mojž. 17:1; 21:1-7) Ve spojení s tímto synem Izákem přišla neobyčejně těžká zkouška, zda Abraham věří, že všemohoucí Bůh může mrtvé vzkřísiti z hrobů. Jeho víra ve zmrtvýchvstání mu pomohla obstáti ve zkoušce bezpodmínečné poslušnosti Bohu. V tomto případě požadovala poslušnost, aby obětoval na hoře Moria svého milovaného syna Izáka. Když Izák ležel svázaný na dřevě oltáře a Abraham se chystal zasaditi mu smrtelnou ránu nožem, tu Boží anděl zadržel jeho ruku a zastavil tak obětování člověka. Bůh vysvobodil Izáka z obětní smrti na oltáři a opatřil berana, jenž měl býti obětován místo něho.

9 Tím, že Abraham obdržel svého syna Izáka zpět s oltáře, bylo živým obrazem předvedeno, jak obdrží

4) Jak poukázal Bůh v Edenu na zmrtvýchvstání?

5) Jak spojuje Petr potopu za dnů Noemových se zmrtvýchvstáním?

6) Na jaký křest vztahuje se zde Petr, a proč křest ten činí vzkříšení nutným?

7) Jaké zaslíbení dal Bůh napřed Abrahamovi? a od čeho odvisí jeho uskutečnění?

8) Jakého zázraku bylo třeba pro narození Izákovy? a co pomohlo Abrahamovi obstáti ve zkoušce při obětování Izáka?

9) Jaké prorocké drama předvedl zde Abraham? a jak to potvrzuje Pavel?

Bůh svého jednorozeného a milovaného syna Krista Ježíše zpět ze smrti, v níž byl obětován jako člověk. Apoštol Pavel poukazuje na tuto událost jako na prorocký obraz o zmrtvýchvstání Krista Ježíše a praví: „Vírou Abraham obětoval Izáka, jsa zkušěn, a obětoval tu jednorozence, on, jenž byl obdržel zaslíbení, k němuž bylo řečeno: V Izákovi bude ti nazváno potomstvo (símě: *Kral. b.*); povážilť, že Bůh jest mocen i z mrtvých vzkřísiti: proto ho obdržel i jako předobraz (proto jej také — v podobenství řečeno — znova dostal; *Žilka*).“ (Ži.d. 11:17-19; *Sýkora*) Semeno Boží ženy, jemuž zraňuje had patu, je zde předstíněno Izákem. To vysvětluje ze zaslíbení, jež dal Bůh Abrahamovi hned poté, když řekl: „Požehnám velmi tobě a velice rozmnožím símě tvé jako hvězdy nebeské a jako písek, kterýž jest na břehu mořském; a dědičně vládnouti bude símě tvé branami nepřátel svých [což zahrnuje i potření hlavy hada]. A požehnání budou v semeni tvém všickni národové země, protože jsi uposlechl hlasu mého.“ — 1. Mojž. 22:17, 18.

10 Jak bylo Izákem předstíněno, mělo býti z mrtvých vzkříseno netoliko zaslíbené semeno, jež jest Kristus, ale Bůh chce tohoto semene použiti i ke vzkříšení jiných, aby bylo požehnáno všem národům. Tak posilňuje Bůh ještě více naši důvěru v budoucí zmrtvýchvstání. Nepochybně byla posilněna i Abrahamova víra ve vzkříšení, takže vyhlížel vsťíc dni tohoto semene zaslíbení, to jest dni Kristovu. Tuto skutečnost potvrzuje sám Ježíš Kristus. Z místa, které zaujímal v nebi, než se stal člověkem, pozoroval běh věrného Abrahama a mohl proto Židům říci: „Váš praotec Abraham zaplesal, že užrjí můj den, i viděl jej a zaradoval se... Vpravdě, vpravdě vám pravím: Dříve než se Abraham narodil, já jsem.“ — Jan 8:56-58; *Žilka*.

11 Židovští sektáři saducejští, kteří nevěřili ve vzkříšení, poskytli Ježíši Kristu příležitost ukázati nám v hebrejských písmech důkaz pro zmrtvýchvstání, který bychom jinak určitě přehlédli anebo o němž bychom neměli dostatek jistoty. Tento důkaz z hebrejských písem najdeme ve zprávě anděla, který se zjevil Mojžíšovi v hořícím keři na hoře Oréb. Skrze tohoto anděla pravil Bůh: „Já jsem Bůh otce tvého, Bůh Abrahamův, Bůh Izákův, a Bůh Jákobův.“ (2. Mojž. 3:6) Podobné prohlášení dal Jehova Jákobovi po smrti jeho děda Abrahama, v době, kdy Jákob měl sen o žebříku sahajícím až do nebe. „A aj, Jehova stál nad ním, a řekl: Já jsem Jehova, Bůh Abrahama, otce tvého, a Bůh Izákův [který ještě žil na zemi]: zemi tu, na kteréž ty spíš, tobě dám a semeni tvému... nad to požehnány budou v tobě všechny čeledi země, a v semeni tvém.“ — 1. Mojžíšova 28:13, 14.

12 Ne že by hebrejská písmena neobsahovala jiných, stejně dobrých důkazů pro budoucí vzkříšení, ale pravděpodobně proto, že saduceové při svém pokusu zesměšnění zmrtvýchvstání, použili textu ze zákona Mojžíšova (5. Mojž. 25:5-10), dovolával se Ježíš téhož zákona Mojžíšova jako důkazu. (2. Mojž. 3:6) Řekl: „A že mrtví vstanou z mrtvých, i Mojžíš ukázal při onom kři, když nazývá Pána Bohem Abrahamovým a Bohem Izákovým a Bohem Jákobovým. Bůhť pak není mrtvých, ale živých, neboť všickni jsou jemu živi.“ — Lukáš 20:37, 38.

13 Aby Bůh nebyl Bohem mrtvého Abrahama, Izáka a Jákoba, musí je vzkřísiti z mrtvých. Toho dosud nečinil, neboť Ježíš řekl, že Abraham, Izák, Jákob a všickni věrní proroci budou teprve spatřeni v království Božím. (Luk. 13:28) Božím nezměnitelným předsevzetím však bylo, vzkřísiti tyto věrné lidi staré doby semenem své ženy, a Boží předsevzetí bylo tak pevné a jeho splnění tak jisté, že všickni ti věrní —

ačkoli tehdy odpočívali mrtví v hrobech — pro Boha lakřka žili, takže mohl říci, že je jejich Bohem. I zde máme případ, kdy Bůh „oživuje mrtvé a povolává i těch věcí, jichž není, jako by byly“. Jeho moc, jež stačí na každé volání a každou nutnost, učiní v ustanovený čas věci tím, co praví jejich jméno. (Řím. 4:17) Je tudíž každý text Písma, kde se Jehova označuje jako Bůh lidí, kteří v té době leželi mrtví v hrobech, důkazem pro jistotu vzkříšení.

PRVOTINY TĚCH, KTERÍ ZESNULI

14 Dalším důkazem pro Boží předsevzetí, přemoci „brány pekelné“ a vysvoboditi mrtvé, je jeho zákon o jarních prvotinách obilní sklízně, o němž praví Mojžíš: „Jehova mluvil k Mojžíšovi: Řci synům Israelevým toto: Až vejdete do země, kterou já vám dám, a budete sklízeti obilí, přinesete prvotiny své žně, snopy s klasy, knězi: ten toho dne po sobotě [jež následovala po pasach], pozdvihne snopek před Jehovou, aby vám získal zálibu, a (tak) jej zasvěti. Téhož dne, kterého se zasvěcuje snopek [16. nisana], buďž bezvadný beránek, roček, podán Jehovovi v celopal... Chleba, pražmy a fluče z obilí (čerstvých klasů; *Amer. stand. př.*) nesmíte jísti až do dne, kterého přinesete z něho Bohu svému oběť.“ — 3. Mojž. 23:9-14; Hejčl.

15 Apoštol Pavel obrací naši pozornost k tomuto ustanovení zákona, protože to poukazuje na uskutečnění a na dobu nejdůležitějšího vzkříšení, jež bylo prvním, svého druhu a základem všech ostatních zmrtvýchvstání. Ve své důrazné argumentaci o jistotě zmrtvýchvstání volá Pavel vítězoslavně: „Ale Kristus vstal z mrtvých, jako první ze zesnulých. Neboť, poněvadž smrt přišla skrze člověka, přišlo skrze člověka také vzkříšení mrtvých. Jako totiž v Adamovi všickni umírají, tak i v Kristu všickni budou oživeni. Každý ovšem v svém pořádku: první je Kristus, potom ti, kteří jsou Kristovi, při jeho příchodu.“ (1. Kor. 15:20-23; *Žilka*) Ve shodě se skutečností, že Ježíš Kristus je prvotinou, neboli prvním ze zesnulých, byl 16. nisana vzkřísěn ze smrti: to bylo téhož dne, kdy židovský velekněz v chrámě jerusalemském obětoval Bohu snopek ječmene (anebo gomer ječmenných zrn). Podle Božího zákona následovalo po obětování prvotiny shromažďování a jedení pozdějších plodin. Je-li tedy Ježíš prvotinou ve smrti zesnulých, znamená to, že jiní takto zesnuli později, v Bohem stanoveném čase, rovněž budou vzkříseni.

16 Padesátého dne po vzkříšení Ježíšově byl svátek letnic, kdy byly Pánu Bohu v chrámě obětovány prvotiny sklízně pšenice. (3. Mojž. 23:15-21) V tento den letnic byli zasvěcení následovníci Ježíše oživeni Bohu v duchovním smyslu tím, že byl na ně vylit svatý duch Boží. Pomocí tohoto vylitého ducha obrátil téhož dne apoštol Petr veřejnou pozornost k dalšímu důkazu o vzkříšení, obsaženému v hebrejských Písmech. Petr citoval prorocká slova krále Davida ze Žalmu 16:8-11 a řekl: „Neboť nenecháš duše mé v pekle, aniž dáš viděti svatému svému porušení. Známé jsi mi učinil cesty života, a naplníš mne utěšením před obličejem svým. Muži bratří, sluší směle mluvit k vám o patri-

10) Víra v jaký zázrak byla tím posilněna? a po čem vyhlížel Abraham?

11) 12) Na který důkaz o zmrtvýchvstání v hebrejských Písmech odkázal Ježíš židovské saduceje, a proč?

13) Nakolik je tedy Jehova Bohem živých, když je tolik mrtvých?

14) Který zákon, zaznamenaný Mojžíšem v 3. Mojž. 23, předstínil zmrtvýchvstání?

15) Proč nazval Pavel Krista právem „prvotinou“ (smrti) zesnulých? a co naznačuje též tento výraz?

16) Jaký důkaz o zmrtvýchvstání z hebrejských Písem předložil Petr o letnicích?

archovi Davidovi, že i umřel i pochován jest, i hrob jeho jest u nás až do dnešního dne. Prorok tedy byv a věděv, že přísahou zavázal se jemu Bůh, že z plodu ledví jeho podle těla vzbudí Krista a posadí na stoličce jeho, to předzvěděv, mluvil o vzkříšení Kristovu, že není opuštěna duše jeho v pekle, ani tělo jeho vidělo porušení. Toho Ježíše vzkřísil Bůh, jehožto my všickni svědkové jsme.“ (Sk. ap. 2:27-32) Tímto *peklem*, v němž Ježíšova duše neboli existence nebyla opuštěna aneb kde nezůstala, byl hrob a nikoli pekelně ohnivě místo věčného trápení bezbožníků. Ti, kdo jsou v „pekle“, jsou naprosto mrtví a nežijí nikde v nějakých útrapách. Z tohoto stavu smrti a bezvědomí vzbudil Bůh Ježíše k životu, jak to předpověděl Žalm 16.

17 Několik dní po letnicích podal duchem naplněný Petr ze starých hebrejských Písem další důkaz o zaslíbeném zmrtvýchvstání Krista Ježíše, tedy další předpověď vzkříšení. Tehdy stál Petr před židovským synedriem, které několik měsíců předtím odsoudilo Ježíše k smrti pro rouhání se Bohu. Petr měl vyložit, jak uzdravil žebráka chromého od narození. Petr odpověděl směle a otevřeně: „Známo buď všechněm vám i všemu lidu Israelskému, že ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého jste vy ukřižovali, jehož Bůh vzkřísil z mrtvých, skrze toho jméno tento stojí před vámi zdravý. *Toť jest ten kámen za nic položený od vás stavitelů, kterýž učiněn jest v hlavu úhelní.* A není v žádném jiném spasení; neboť není jiného jména pod nebem daného lidem, skrze kteréž bychom mohli spasení býti.“ (Sk. ap. 4:10-12) Petr zde citoval ze Žalmu 118:22 a ze způsobu, jak těchto slov použil, vidíme, že předpovídala zmrtvýchvstání Ježíše Krista.

18 Verš Petrem uvedený zní v souvislosti takto: „Tuť já tě oslavovati budu, neboť jsi mne vyslyšel a byls můj vysvoboditel. *Kámen zajisté, kterýž zavrhl stavitelé, učiněn jest v hlavu úhelní.* Od Jehovy stalo se to, a jest divné před očima našima. Tentof jest den, kterýž učinil Jehova, a protož radujme se a veselme se v něm! Prosím, Jehovo, zachovávejž již, prosím, Jehovo, dávej již šťastný prospěch! Požehnaný, jenž se běře ve jménu Jehovovu; dobrořečíme vám, kteříž jste z domu Jehovova (dobrořečili jsme vám z domu Jehovova: *Amer stand. př.*)“ (Žalm 118:21-26) Nuže, nakolik předpovídá toto prorocké slovo Písma zmrtvýchvstání? Tak, že zavržení kamene staviteli znamenalo smrt Ježíše Krista, kdežto jeho povýšení na kámen hlavy úhelní poukazuje na vzkříšení Ježíše z mrtvých k nebeské moci a slávě.

19 Desátého nisana roku 33 po Kr., čtyři dni před pasach, vjel Ježíš po způsobu dřívějších židovských králů do města Jerusalema, zatím co zástupy lidu volaly slovy Žalmu 118. O tom čteme u Matouše 21:9-11: „Ze zástupu před ním i za ním stoupalo volání: *Spas syna Davidova! [Hosanna synu Davidovu!] Požehnaný, jenž přichází ve jménu Páně.* Pomoz mu na výsostech! Když vjel do Jerusalema, vzrušilo se celé město a řeklo: Kdo je to? Zástup odpověděl: To je prorok Ježíš z Nazareta v Galileji.“ (Překlad Torreyův) Dva dny nato měl Ježíš v chrámě rozmluvu s předními kněžími a náboženskými staršími, jež vyvrcholila jeho citátem z Žalmu 118: „Tu jim řekl Ježíš: „Nikdy jste nečetli v Písmech: *Kámen, který zavrhl stavitelé, ten stal se kamenem úhelným. Od Pána stalo se to a je to podivné v očích našich?* Proto pravím vám: Království Boží bude odňato od vás a dáno (bude) lidu, který bude přinášeti plody jeho. A kdo padne na ten kámen, rozrazí se; na koho však on padne, toho rozdrtí.“ (Mat. 21:42-44; *Sjkkora*) V podobnosti o vinici, jež dal před těmito varovnými slovy, ukázal Ježíš, že zavržením kamene staviteli je míněna jeho násilná

smrt. Židovští náboženstvíři poznali, koho mínil Ježíš vrahou, nepočítaje: „A slyševše přední kněží podobnosti jeho, porozuměli, že by o nich mluvil.“ — Mat. 21:45.

20 Dva dny nato byl Ježíš těmi, kteří chtěli býti „staviteli“ náboženské říše židovské, zavržen jako bezcenný, pohoršlivý „kámen“, jenž nemá místa ve stavbě království. Dali ho uvězniti a žádali pak na římském guvernérovi Pontiu Pilátovi, aby jim místo Ježíše propustil raději lupiče a vraha Barabáše. Když Pilát představil Ježíše davu vyzývavými slovy: „Hle, to je váš král!“, tu podle biblické zprávy křičeli: „Pryč s ním! Pryč s ním! Ukřižovat ho! Pilát se zeptal: „Vašeho krále nám ukřižovat? Velekněží odpověděli: „Nemáme krále kromě císaře!“ Tu jim jej tedy vydal, aby byl ukřižován. Vzali tedy Ježíše; on si sám nesl svůj kříž a šel na místo řečené „místo lebky“, po hebrejsku Golgotha. Tam jej ukřižovali a s ním dva jiné, každého po jedné straně, a uprostřed Ježíše.“ (Jan 19:14 až 18; *Žilka*) Petr mohl tudíž později Židům říci: „Ale vy jste se odřekli muže svatého a spravedlivého a vyprosili jste si milost pro lupiče; vůdce k životu jste dali zabít, ale Bůh jej vzkřísil z mrtvých, čehož my jsme svědky.“ (Sk. ap. 3:14, 15; *Žilka*) Na základě Písma svatého a skutečností je tedy dokázáno, že zavržení kamene staviteli zahrnovalo též zabítí Ježíše jako nezpůsobitelného za krále aneb hlavu.

21 Shodně s tím tedy zahrnovalo učinění kamene hlavou úhelní, že zavržený kámen, Kristus Ježíš, musel býti vzkřísěn z mrtvých, ba, to bylo toho základem. Učinili to mohl pouze Jehova Bůh, veliký stavitel a budovatel všech věcí. Žalm 118:23 předpověděl, že „od Jehovy stane se to“, a tak tomu i bylo. Když Ježíš ležel třetí den mrtev v „pekle“, tu opatřil Jehova šťastný prospěch věci svého království tím, že spasil kámen svého věrného Syna, ze smrti a nenechal duše jeho v „pekle“. Přes biblická proroctví, jež to předpověděla, neočekávali toho ani vlastní učenící Ježíšovi. Proto bylo jeho zmrtvýchvstání „divné před očima jejich“, a to právem, neboť to byl největší zázrak Boží. Byla to „působivost moci síly jeho, kterou vykonal v Kristu, vzkřísiv ho z mrtvých a posadiv na pravici své v nebesích“. — Efez. 1:19, 20; *Sjkkora*.

22 Dosazení zavrženého kamene v hlavu úhelní nebylo jeho vzkříšením u konce, nýbrž pokračovalo k jeho povýšení do nebe na pravici Boží, za krále zaslíbeného nového světa spravedlnosti. I to bylo divné v očích jeho učedníků, neboť těsně před jeho nanebevstoupením tázali se ho na zřízení jeho království *na zemi*, mezi Israelity. Jeho vystoupení je proto uvedlo v úžas. (Sk. ap. 1:1-11) O letnicích to pak začali chápati, a Petr vysvětlil vylití ducha Božího slovy: „To je Ježíš, kterého Bůh vzkřísil z mrtvých, a o jehož zmrtvýchvstání jsme my všickni svědky. Tak byl povýšen na pravici Boží, a přijal od Otce zaslíbeného svatého ducha a vylil jej na nás, jak to vidíte a slyšíte.“ — Sk. ap. 2:32, 33; *Amer. překlad*.

23 Ve svém prvním listu křesťanům uvádí apoštol Petr proroctví ze Žalmu 118 ve spojení s proroctvím

17) Kterou předpověď vzkříšení uvedl Petr před synedriem?

18) Nakolik předpovídal tento tekst zmrtvýchvstání?

19) Jak splnil se Žalm 118 při vítězoslavném vjezdu Ježíšově? a jak ukázal Ježíš, co bylo míněno zavržením „kamene“?

20) Jak dokážeme skutečností, že zavržení „kamene“ staviteli znamenalo usmrcení Ježíše?

21) Na jakém zázraku spočívalo dosazení kamene za hlavu úhelní? a proč to bylo „divné před jejich očima“?

22) Co to ještě znamenalo dále, že kámen byl učiněn hlavou úhelní?

23) Jak ukazuje Petr ve svém prvním listu, že Izaiáš 28:16 předpokládá zmrtvýchvstání?

Izaiáš 28:16: podle toho muselo se toto Izaiášovo proroctví splnit při Ježíšově zmrtvýchvstání a při jeho povýšení do Boží nebeské Sionské organisace. Povšimněme si slov Petrových: „Ke kterémužto přistupujete, jakožto ke kameni živému, od lidí zajisté zavrženému, ale od Boha vyvolenému a drahému, i vy, jakožto kamení živé, vzdělávejte (budujte: *Žilka*) se v dům duchovní [jehož Ježíš je hlavním úhelným kamenem]... A protož praví Písmo: Aj, zakládám na Sionu kámen úhelný, vybraný a drahý, a v kterýž kdokoli uvěří, nebude zahauben. Vám tedy věřícím jest drahý, ale nepovolným kamen, kterýž zavrhlí ti, kdož stavěli, tenť jest učiněn v hlavu úhelní.“ (1. Petra 2:4 až 7) Proroctví Izaiášovo, jež Petr zde citoval a které se obrací k „posměvačům“ jerusalemským, kteří zavrhlí kámen, Ježíše Krista, zní: „Protož slyšte slovo Jehovovo, muži posměvači, panující nad lidem tímto, kterýž jest v Jerusalemě... Takto praví Panovník Jehova: Aj, já zakládám na Sionu kámen, kámen zkušný, úhelný drahý, základ pevný; kdo věří, nebudeť kvapiti.“ (Iz. 28:14-16) V tomto proroctví Izaiášově bylo tudíž zahrnuto zaslíbení vzkříšení, vzkříšení nejvyššího v hlavní organizaci Sion.

OTCOVÉ A DANIEL

24 Co tedy následuje ze vzkříšení Ježíše Krista, pevného základního kamene? Požehnání jiných ze všech pokolení a národů, požehnání zmrtvýchvstáním. Žalm 45:17 zdá se tuto myšlenku obsahovat, byť ne přímo vyjadřovat, když praví: „Místo otců svých budeš mít syny (děti: *angl. b.*) své, kteréžto postavíš za knížata po vsi zemi.“ Jelikož zájmena *svých* a *své* jsou v hebrejštině rodu mužského, obrací se tedy tento výrok k Jehovovu pomazanému králi, ke Kristu Ježíši, k jehož věrným otcům podle těla patřili Enoch, Noé, Abraham, Izák, Jákob, král David a jiní, kteří všichni zemřeli ve věře v Boha a v jeho dobré předsevzetí. Aby tedy tyto zemřelí muži mohli zaujmouti místo „děti“ Ježíše Krista a aby mohli býti učiněni „knížaty po vsi zemi“, musí býti vzkříšením přivedeni opět k životu na zemi. Jelikož se stanou „děti“ krále Ježíše Krista, musí jejich vzkříšení k životu nastati na základě skutečnosti, že Ježíš zemřel za ně, a skrze jeho moc vzkřísiti mrtvé, které vykoupil svou obětí.

25 Tímto způsobem nabudou jeho otcové život skrze něho a on se stane jejich bezprostředním otcem. „A nazváno bude jméno jeho: Předivný, Rádce, Bůh silný, Rek udatný, Otec věčnosti, Kníže pokoje.“ (Iz. 9:6) Pomazaný král Kristus Ježíš nezanechal pochybnosti o tom, že jeho věrní otcové budou vzkříšeni k životu. Židům, kteří v něho neuvěřili a zavrhlí jej, řekl: „Tamť bude pláč a skřipění zubů, když uvidíte Abrahama a Izáka a Jákoba a všechny proroky v království Božím, sami pak sebe vyhnané ven.“ — Luk. 13:28; Mat. 8:11,12.

26 Jednomu z těchto proroků, Danielovi, kterého král Darius učinil představeným všech knížat říše medo-perské, bylo přímo slíbeno, že vstane z mrtvých v době Božího království, ovládaného Mesiášem, Ježíšem Kristem. Anděl Jehovův předpověděl „čas konce“, „ohavnost zpusošeni“, přibývání biblického poznání a „čas souzení... jakéhož nebylo, jakž jest národ tento, až do toho času“, a pak pravil věrnému Danielovi: „Ty pak jdi k uloženému cíli (vstříc konci; *Leeser*) a odpočín si; a na konci času povstaneš k údělu svému.“ (Dan. 12:1,4,11,13; *Hejčl*) Daniel byl tehdy asi stoletý a tudíž blízek smrti. Zemřel po třetím roce Cyrově, jenž následoval po Dariovi. Během dvaceti čtyř století, jež od té doby uplynula, odpočíval v hrobě a nikoli v nějakém předpekli nebo *limbu*. Že má v Boží ustanovený čas povstati „k údělu svému“, znamená

tudíž, že vyjde z hrobu k životu na zemi jako jeden z „knížat po vsi zemi“. Vidouce, že bezpříkladné soužení rychle se vyvíjí a že jsme v čase konce, který přináší zvýšené poznání ale i „ohavnost zpusošeni“, můžeme býti ujištěni, že v nedaleké budoucnosti povstane Daniel skrze moc vzkříšení k svému údělu. Tak stane se jedním z „dětek“ velikého „Knížete pokoje“, jenž od roku 1914 po Kr. činně vládne po pravici Jehovově. Danielovi andělem dané zaslíbení je pro naše srdce mocným důkazem zmrtvýchvstání.

27 Věřící Židé byli inspirovanými hebrejskými Písmy o těchto věcech zpraveni, a jelikož byli potomky věrných služebníků Jehovových, kteří věřili v budoucí zmrtvýchvstání, proto vyhlíželi za duň Ježíšových po vzkříšení. Nečekali ovšem vzkříšení Ježíše ve své době, tři dni po jeho násilné smrti. Dokonce i farizeové věřili, že mrtví opět vstanou; tuto víru určitě neměli proto, že tomu učil Ježíš. „Nebot saduceové tak praví, že není vzkříšení, ani anděla, ani ducha, ale farizeové obě to vyznávají.“ (Sk. ap. 23:8) Proto pravil Pavel před tribunálem soudce Felixe: „Ale totot já před tebou vyznávám, že podle té cesty, kterou oni nazývají kacířstvím, tak sloužím Bohu otců svých, věře všemu, cožkoli psáno jest v zákoně a v proročích, maje naději v Bohu, že bude, jehož i oni čekají, vzkříšení z mrtvých, i spravedlivých i nespravedlivých.“ Sk. ap. 24:14,15,21) Je tedy jasno, že výraz „zmrtvýchvstání“ byl mezi Židy běžný již dávno před narozením Ježíše.

„ANÁSTASIS“ A JEJÍ VÝZNAM

28 Vzpomeňte si, že v třetím století před Kristem začali hebrejská Písma bible překládati do běžné (*koiné*) řečtiny. Tento překlad stal se známým jako řecká *Septuaginta* (LXX). Nato byly knihy Machabejské sepsány řečtinou a dokončeny, a to nejméně půl století před narozením Ježíšovým (64 př. Kr.). Tyto knihy Machabejské byly řecky mluvícími Židy připojeny k řecké *Septuagintě*. Řecké slovo, jež česky překládáme „zmrtvýchvstání“ je „anástasis“. Vyskytuje se několikrát v řecké *Septuagintě* a též v knihách Machabejských. Doslovně to znamená „opětné povstání“, „vzpřímení“. Tento smysl má slovo to v Pláči Jeremiášově 3:63, kde se praví: „Pohleď, jak při sedání jejich i povstání [*anástasis*] jejich jsem písničkou jejich!“ Dále u Sofoniáše 3:8: „Právě proto čekají na mne, až do dne mého povstání [*anástasis*] na svědectví. Nebot soud můj jest shromážditi národy; nechati přistoupiti krále, abych na ně vyhlil všecku prechlivost svého hněvu. Nebot ohněm horlivosti mé celá tato země má býti zničena.“ (*Septuaginta*, od C. Thomsona) Apoštolé Ježíšovi často citovali ve svých písmech z řecké *Septuaginty*; slovo *anástasis* jim bylo známé a často ho užívali.

29 V právě uvedených verších ze *Septuaginty* nevztahuje se slovo *anástasis* na povstání mrtvých z hrobů. V druhé knize Machabejské užívá se ho však v tomto smyslu. Na místě, kterého se dovolává římskokatolická hierarchie na podepření své nauky o „očistci“ a o sloužení mši za mrtvé, čteme: „Slechetný Juda pak napomínal lid, aby se varovali hříchu, na

24) Jak tedy se skuteční Žalm 45:17 ve shodě se shora uvedeným?

25) Jak ukázal Ježíš nevěřícím Židům, že věrní lidé starých dob budou vzkříšeni?

26) Jak byl Danielovi dán přímý slib zmrtvýchvstání? a proč je slib ten blízky splnění?

27) Ze kterých skutečností jasně vyplývá, že léta před narozením Ježíšovým byl pojem „zmrtvýchvstání“ u Židů běžný?

28) Proč byli Židé za doby Ježíšovy obeznámeni s řeckým slovem „anástasis“, a co znamená slovo to doslovně?

29) V jaké souvislosti používá slova „anástasis“ 2. kniha Machabejská?

své oči vidouce, co se stalo pro hříchy těch, kteří padli [v boji]. Učinil též mezi lidem sbírku okolo dvou tisíc drachem stříbra, jež poslal do Jerusalema, aby podána byla oběť za hříchy; jednal dobře a zbožně, maje na mysli zmrtvýchvstání [*anástasis*]. Kdyby totiž nebyl očekával, že padlí opět vstanou [sloveso: *anasténai*], bylo by zbytečné a pošetilé, modlití se za mrtvé; měl též na zřeteli, že ve zbožnosti zesnulým je odložena výborná odměna — svatá a zbožná to myšlenka. Proto vykonal oběť smíření za mrtvé, aby byli zproštěni hříchu.“ — 2. Machabejská 12:42-45; Amer. překlad; též katolický překlad *Douayský*.

30 Souhlasíme, že tyto verše zmiňují se o „zmrtvýchvstání“, avšak nikoli o tak zvaném „očistci“ trýzně a muk v plamenech a jiných věcech, jak to popsal italský básník Dante ve své „Božské komedii“. Shora uvedený 45. verš neodkazuje mrtvé do nějaké očistcové mezistanice mezi nebem a peklem, ale mluví o mrtvých jako o těch, kteří „usnuli“, jsou tedy bez vědomí. Jejich naděje na život nespočívá v tom, že by se mohli dostat z „očistce“ do nebe, nýbrž že „opět povstanou“ ze stavu smrti v hrobě. Starověcí Židé věřili v povstání k životu na léto zemi a ne, že vejdou do nebe, aby se stali duchy. Sbírkou peněz, kterou učinil Juda Machabejský pro (v bitvě) padlé Židy, nezpůsobila nijaké změny v mravním neb náboženském smyslu u oněch mrtvých Židů, kteří byli nalezeni s amulety model pod svými rouchy, ale ti se vrátí z hrobů v takovém mravním a náboženském stavu, v jakém zemřeli. Kazatel 11:3 praví: „Padne-li strom na jih nebo na sever, na které místo padne, na tom zůstane.“ (*Hejčl*) Co mohl Juda bez krve Ježíše Krista pomocí sebraných peněz pro ony padlé Židy získati, to bylo nejvyšší smíření předobrazné; bylo to předobrazné smazání hříchů proti mojžíšovskému zákonu, podobně jako ho živí Židé nabývali tím, že obětovali zvířata jako smírné oběti za sebe. (3. Mojž. 4:1-35) Vidíme tedy, že — byť římskokatolická hierarchie trvala na tom, že druhá kniha Machabejská je inspirovaná a že je tudíž součástí Písma svatého — tato kniha nicméně nepodporuje nauku o „očistci“, v němž lidské duše jsou po smrti trýzněny.

31 V 2. Machabejské 7:8-14 čteme o židovské matce a o umučení jejích sedmi synů: „Protož i ten potom utrpěl muky jako první. A když byl v posledním tažení, řekl [králi]: „Ty bídníku, bereš nám sice nyní časný život, ale král světa nás, kteří umíráme pro jeho zákon, vzkřísí [sloveso: *anastésai*] k věčnému obnovení života. Potom byl tupen i třetí. . . Když ten tak skončil, čtvrtého tímže způsobem mučili a trápili. A když byl blížek svému konci, řekl: „Lépe jest zemřítí rukou lidí a kojiti se nadějí od Boha vzbuzenou, že zase od něho vzkříšení [sloveso: *anastéssthai*] budeme; ty však nebudeš míti povstání [*anástasis*] k životu.“ (Amer. př.; též *Douay*) Tyto verše mají historickou cenu. Ukazují, že Židé druhého století před Kristem věřili v návrat mrtvých k životu na zemi jako lidští tvorové. Právě nám též, že Židé věřili, že někteří lidé byli tak bezbožně sadističtí, že Bůh jim nedá povstati ze smrti vzkříšením.

32 Když podle pojetí Židů za dnů Ježíšových stal se nějaký zločinec tak bezbožným, že neměl vyhlídky na zmrtvýchvstání, tu ve shodě se shora zmíněnou vírou byla mrtvola popraveného zločince vržena do hluboké těsné rokle jižně od Jerusalema, které říkali *gehenna* nebo *údolí Hinnom*. Do hlubin této těsné propasti házeli mřechy zvířat a všelikou jinou nečistotu, aby všechno hořlavé bylo stráveno ohněm. Plameny gehenny byly udržovány ve dne v noci, a na urychlení ohnivě zkázy shazovali do ohně síru. Co z mřech zůstalo snad viset na skalnatých hrotech stěn rokle a ušlo tak ohni,

proměnilo se na tomto horkém místě v líheň červů. Tito červi stali se tak nástroji zkázy a nezemřeli; dokud nestrávili hnijecti, rozkládající se hmotu. Gehenna byla tudíž kdysi místem zničení ohněm a červy. Pouze zvrácené náboženské fantazie uvádějí gehennu ve spojení s mučením lidských duší, které jsou při vědomí. Bible naproti tomu používá gehenny jako symbolu věčného zničení aneb vyhubení těch, kteří jsou vyloučeni ze zmrtvýchvstání. Ježíš se vlastněma očima nejednou díval do této gehenny jižně od Jerusalema a znal její účel a použití. On a jeho učedníci užívali jí proto ve svých řečech jako symbolu zničení, ze kterého není zmrtvýchvstání, nikoli však jako obrazu věčného trápení dáblů uprostřed ohně a síry. Ježíš řekl na příklad: „A nebojte se těch, kteříž zabíjejí tělo, ale duše nemohou zabít; než bojte se raději toho, kterýž může i duši i tělo zatratiti v pekelném ohni (řecky: *gehenna*).“ — Mat. 10:28.

33 Gehenna odlišuje se od hadesu neboli hrobu, protože z gehenny není zmrtvýchvstání; znamená naprosté zničení tvora, zničení těla i duše. Chtěje ukázati, že gehenna označuje opak života, řekl Ježíš dále: „Pakli oko tvé pohoršuje tebe, vylup je a vrz od sebe! Lépe jest tobě jednookému do života vjíti, nežli obě oči majícímu uvrženu býti do pekelného ohně (do ohnivého údolí Hinnom: *Reinhardt*, do gehenny; Amer. stand. př.; pozn.)“ (Mat. 18:9) Jestliže uvržení do gehenny je opakem vjíti do života, pak neznamená gehenna muka, nýbrž smrt, vymazání ze života. Ježíš věděl, jak strašný je to osud, a proto vyslovil *Běda* nad pokryteckými náboženskými vůdci: „Běda vám, zákonníci a farizeové, pokrytci, neboť obcházíte moře i zemi, abyste učinili jednoho novověrce, a když bude učiněn, učiníte jej syna zatracení (gehenny; *Zilka*, pekla; *Sjkora*), dvakrát více, nežli jste sami. Hadové, plémě ještěřčí, i jakž byste vy ušli odsudku do pekelného ohně [gehenny]?“ (Mat. 23:15, 33) Býti syny gehenny znamenalo, býti syny zkázy, odsouzenými ke konečnému osudu velikého hada, satana-dábla, jejich otce. K novodobému protějšku těchto pokryteckých farizeů a zákonníků řekne Kristus Ježíš jako soudce: „Jděte ode mne, zlořečení, do ohně věčného, kterýž jest připraven dáblu i andělům jeho.“ (Mat. 25:41) Takovým nepřístupným, nenapravitelným bezbožníkům nepřinese Ježíšova smrt a jeho zmrtvýchvstání nijakého užítka.

34 Ačkolí jsme nahoře pojednali o několika verších z druhé knihy Machabejské, nehledáme nejspolehlivější důvody pro naději na zmrtvýchvstání snad v těchto neinspirovaných, apokryfních knihách. Jak jsme ukázali v předchozích odstavcích, poskytují Bohem inspirovaná hebrejská Písma hojnost nepopíratelných důkazů, že od chvíle, kdy člověk v Edenu se poddal satanu-dáblu a za trest propadl smrti, předsezval si Bůh vzkříšení mrtvé z hrobů semenem své ženy. Věrní údově židovského ostátku za dnů Ježíšových doufali tudíž ve zmrtvýchvstání a řecky mluvící Židé mezi nimi užívali slova *anástasis*, jež znamená *zmrtvýchvstání*.

35 Při čtení řeckého překladu Septuaginty hebrej-

30) Proč neposkytuje 2. Machabejská 12:42-45 důkazu pro „očistec“ anebo pro skutečné smazání hříchů zemřelých sbírkami peněz?

31) Co ukazuje 2. Machabejská 7:8-14 ohledně víry ve vzkříšení?

32) K jakému účelu sloužila gehenna, a co znázorňovala?

33) Jak se odlišuje gehenna od hadesu neboli hrobu? a proč vyslovil Ježíš *Běda* nad náboženskými pokrytci?

34) Kde hledáme nejspolehlivější důkazy pro zmrtvýchvstání?

35) Jak dospějeme slovesem, od kterého je odvozeno „anástasis“, k porozumění doslovného významu „anástasis“?

ských Písem narazili na sloveso, jež znamená povstání z mrtvých; a od tohoto slovesa je odvozeno podstatné jméno *anástasis*. Řecké sloveso [*anástēnai*] samotné znamená „povstati“, „zvednouti se“, a tak je ho užito u Izaiáše 52:2, kde Jehova praví zpustošenému Jerusalemu: „Otřes se z prachu, povstaň [*anástethi*], posad se [na svůj trůn], Jerusaleme; dobuď se z okovů hrdla svého, ó jadá dcerko Sionská!“ U Amose 9:11 mluví Bůh o obnovení královského domu zesnulého krále Davida Ježíšem Kristem, a tam čteme: „V ten den zdvihnu [přechodné sloveso: *anástēsō*] stánek Davidův, kterýž klesá, a zahradím mezery jeho, a zbořeniny jeho opravím [vzvednu; *Elberf.*, řecky: *anástēsō*], a vzdělám jej jako za dnů starodávných.“

36 Jestliže se řeckého toho slovesa použije ve spojení s mrtvými, pak znamená (transitivně) „pozvednouli k životu anebo vzkřísili“ anebo (intransitivně) „povstati“ k životu. Na příklad čteme u Izaiáše 26:19: „Mrtví budou zase vzkříseni [*anástēsontai*], ba, ti v hrobech budou vzkříseni, a ti v této zemi budou uplnění radostí; neboť rosa tvá je pro ně uzdravením; ale země bezbožných padne.“ (*Septuaginta*) A když Danielovi bylo slíbeno zmrtychvstání, tu mu řekl anděl: „Ty však pojď a odpočiň si; neboť budou ještě dny a hodiny až do konečného splnění. A povstaneš [*anástēsei*] k svému podílu na konci dnů.“ — Daniel 12:13; *Septuaginta*.

37 V latinských překladech bible, s nimiž bylo započato ve druhém století po Kristu, bylo *anástasis* přeloženo slovem *resurrectio*, což znamená *zmrtychvstání*. Jsou řídké případy v literatuře, kdy se o tom, jenž povstal k životu, praví, že sám povstal nebo se pozdvihl (*resurgere*); to proto, že starolatinský překlad použil slova *resurgere* pro „povstání k životu“, a od tohoto latinského slovesa pochází anglické slovo *resurrection* (česky: *zmrtychvstání*). V angličtině skutečně znamená dnes slovo *resurge*: *opět povstati anebo býti pozdvížen*. Na druhé straně je pro výraz *pozdvihnouti k životu* anebo *vzkřísiti* v latinském překladu užito slova *resuscitare*. Když tedy Ježíš povstal ze smrti, tu *vsstal z mrtvých* (*resurgere*). (Mat. 17:9, 23; 20:19; Jan 20:9; latinská *Vulgata*) A když Bůh pozvedl Ježíše ze smrti, tu jej *vzkřísil* (*resuscitare*). (Sk. ap. 2:32; 13:33; latinská *Vulgata*) Když Ježíš mluvil o pozvednutí mrtvých v poslední den, pravil, že je *vzkřísí* (*resuscitare*). — Jan 6:39, 40, 44, 54; latinská *Vulgata*.

38 Toto studium určitých slov bude mnohému připadat obtížným, je však nutné, abychom porozuměli, jak námět zmrtychvstání byl v různých jazycích chápán a vyjádřen. Pomůže nám to též, abychom věc dobře pochopili ve svém vlastním jazyku.

„LEPŠÍ VZKŘÍŠENÍ“

39 Zabývali jsme se budoucím vzkřísáním věrných mužů a žen staré doby; podívejme se tedy nyní na Židům 11:35. V předechozích verších této kapitoly vyličil Pavel krátce veliké skutky víry Jehovových služebníků z dávné té doby, počínaje Abelem až k Danielovi a k třem jeho hebrejským druhům v Babyloně. Nato píše apoštol: „Ženy obdržely vzkřísáním [*anástasis*] své mrtvé. Jiní však byli nataženi (na mučidla) nepřijavše vysvobození, aby dosáhli lepšího vzkřísení [*anástasis*].“ (Žid. 11:35; *Sýkora*) To ukazuje, že věrní lidé staré doby věřili ve vzkřísení. Tehdy „ženy přijímaly mrtvé své vzkřísené“ (*Kralická b.*), ne snad pouze v naději

na budoucí zmrtychvstání pod královstvím Božím, nýbrž skrze proroky, kterým věřili, takže a nich hledali pomoc. Tak obdržela vdova v Sareptě, jež hostila Eliáše, který se zdržoval v době velikého hladu v zemi Sidonské, svého zemřelého syna opět vzkřísením, jež způsobil Eliáš. Sunamitka, která láskyplně přijala ve svém domě Elizea, následovníka Eliášova, přijala svého zemřelého hochu vzkřísením způsobeným Elizeem. (1 Král. 17:17-24; Luk. 4:25, 26; 2. Král. 4:18-37) Ba i Abraham, když rozvázal svého syna Izáka, sňal ho s oltáře a místo něho obětoval berana, obdržel ho takřka zpět ze smrti: „uvážil, že Bůh jest mocen i z mrtvých křísiti; proto jej také — v podobenství řečeno — znova dostal.“ — Žid. 11:19; *Žilka*.

40 Zmíněná vzkřísení byla předobrazná a předstíhovala větší vzkřísení v budoucnosti. Vzkřísení, po němž toužili věrní lidé starých dob, kteří odmítli přijmouti vysvobození, jehož bylo možno nabýti nevěrností, a raději se dali umučiti k smrti, bude „lepší vzkřísení“ než ona předobrazná. Jak to? Izák, jenž — obrazně řečeno — byl přiveden zpět ze smrti, a Eliášem a Elizeem k životu vzkřísení chlapeci byli povoláni zpět do života během starého světa, ovládaného satanem-dáblem. Při tom nebyli ještě Ježíšem Kristem vykoupeni a zůstali proto pod zatracením, jež zdědili po Adamovi a které vede k smrti; a tak bylo nevyhnutelné, že stárlí se svými nedokonalostmi a nakonec se vrátili zpět do stavu smrti.

41 „Lepší vzkřísení“ věrných služebníků Božích ze starých dob bude tudíž lepším v těchto směrech: Bude provedeno Kristem Ježíšem, který zemřel a vstal z mrtvých, aby položil základ pro vzkřísení lidstva. (Jan 5:25-29) Bude se dít v době, kdy Jehova Bůh povládně skrze krále Ježíše Krista, a toto vzkřísení otevře dotyčným cestu k věčnému životu na zemi pod královským panstvím Božím. (Zjev. 11:15-18) Poslušností vůči království mohou být plně zproštěni zatracení hříchu a ospravedlněni k věčnému životu v novém světě. Pro svou věrnost a ryzost vůči Bohu, kterou prokázali za dávná až do smrti, mají též přednost před ostatními lidmi, kteří mají býti obnoveni k životu na zemi. Nadto je král Kristus Ježíš, který tyto vzkřísené věrné starých dob učiní svými dětmi. „postaví za knížata po vši zemi“, učiní je viditelnými zástupci svého království před ostatními lidmi. (Žalm 45:17) U všech těch z „lepšího vzkřísení“ uplatní se slova Ježíšova: „Já jsem vzkřísení i život... Každý, kdož jest živ a věří ve mne, neumřeť na věky.“ — Jan 11:25, 26.

42 Další výklady jiných rysů zmrtychvstání následují v příštím čísle *Strážné Věže*.

SVa z 15. března 1947.

36) Co znamená toto řecké sloveso, je-li ho použito ve spojení s mrtvými?

37) Jak přeložily latinské překlady výrazy pro zmrtychvstání a vzkřísení?

38) Jakou cenu má pro nás toto studium slov?

39) Jak obdržely za starých dob některé ženy své mrtvé zpět vzkřísením?

40) Jaká vzkřísení to byla? a čím jim byly položeny meze?

41-42) Nakolik bude tedy „lepší vzkřísení“ lepším?

STUDIUM „STRAŽNÉ VĚŽE“

Dřívější a ještě očekávané případy pohany a vzpoury	1. týden: odst. 1-20
Důvody pro naději ve zmrtychvstání	2. týden: odst. 21-41
	3. týden: odst. 1-21
	4. týden: odst. 22-42